१. पास्टरीय हेरचाह र परामर्श

२. पास्टरीय पत्रहरू

1. Pastoral Care and Counseling

2. Pastoral Epistles

March, 10—14, 2025

Nepal Methodist Theological Seminary (NMTS)

Bharatpur, Chitwan, Nepal

Pastoral Care and Counseling : Lecture by Professor, WOANSUAK CHO

Pastoral Epistles : Lecture by Professor, HEE-CHEOL YANG

Interpreters : Professor, Khagendra Bhetwal, Pastor Bikram Deuja

Translator : Prof. Vijay Lungeli Magar

पास्टरीय हेरचाह र परामर्श

(Pastoral Care and Counseling)

❑ संक्षिप्त परिचय:

पास्टरीय हेरचाह र परामर्शले पास्टर, आत्मिक अगुवा, वा प्रशिक्षित विशेज्ञहरूद्वारा धार्मिक समुदाय भित्रका व्यक्तिहरू वा समूहहरूलाई प्रदान गरिने सहयोग र मार्गदर्शनलाई जनाउँछ। यस प्रकारको हेरचाहले व्यक्तिगत संकट, शोक, रोग, वा जीवन संक्रमणको समयमा प्रायः मानिसहरूको भावनात्मक, मनोवैज्ञानिक र आत्मिक प्रेमलाई सम्बोधन गर्दछ। पास्टरीय हेरचाहले व्यक्तिको आवश्यकताहरूप्रति संवेदनशील परामर्श अभ्यासहरूलाई एकीकृत गर्दै उपचार, प्रोत्साहन र परमेश्वरमा विश्वासको पुनर्स्थापनामा केन्द्रित हुन्छ।

पास्टरीय परामर्शले व्यक्तिहरूलाई उनीहरूको संघर्ष बुझ्न र सामना गर्न मद्दत गर्न धर्मशास्त्रका शिक्षाहरूलाई मनोवैज्ञानिक सिद्धान्तहरूसँग मिसाउँछ। यो सहानुभूति, कुरा सुनिदिने, प्रार्थना र बाइबलीय बुद्धिमा आधारित छ, जसले व्यक्तिलाई आत्मिक, मानसिक र भावनात्मक रूपमा समर्थन गरिएको सुनिश्चित गर्दछ।

❑ पास्टरीय हेरचाह र परामर्शको अध्ययनको महत्व:

१. भावनात्मक उपचारको लागि समग्र दृष्टिकोण:

पास्टरीय हेरचाह र परामर्शले सम्पूर्ण व्यक्ति - शरीर, मन र आत्मालाई सम्बोधन गर्ने लक्ष्य राख्छ। जीवन र मानव संघर्षका आत्मिक पक्षहरू बुझ्दा सेवकहरू र सल्लाहकारहरूले व्यक्तिहरूलाई व्यापक रूपमा मार्गदर्शन गर्न, जीवनका सबै क्षेत्रहरूमा उपचारलाई प्रवर्द्धन गर्न अनुमति दिन्छन्।

२. भावनात्मक र आत्मिक स्वास्थ्यलाई बढावा दिन्छ:

भावनात्मक र आत्मिक उपचारको आवश्यकता एक विश्वव्यापी मानव अनुभव हो। पास्टरीय हेरचाह र परामर्शको अध्ययनले विश्वासकोमा आधारित दृष्टिकोणद्वारा अरूलाई दुःख, निराशा, चिन्ता र व्यक्तिगत द्वन्द्वहरू व्यवस्थापन गर्न मदत गर्न सक्ने सहयोग कसरी प्रदान गर्ने भनेर बुझ्न मदत गर्छ।

३. संकट र शोक व्यवस्थापन:

प्रियजनको मृत्यु, सम्बन्ध विच्छेद, वा आर्थिक समस्या जस्ता कठिन समयमा पास्टरीय हेरचाहले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। यस क्षेत्रको अध्ययनले सेवकहरू र सल्लाहकारहरूलाई विश्वास र आशाका साथ यी संकटहरूबाट बाहिर निस्कन र निको हुन मद्दत गर्ने उपकरणहरू प्रदान गर्दछ।

४. सेवकाईका सीपहरू बढाउँछ:

पास्टरीय सेवामा संलग्न व्यक्तिहरू, जस्तै पास्टर, मण्डलीका अगुवाहरू, र स्वयंसेवकहरूले, पास्टरीय हेरचाह र परामर्शका सिद्धान्तहरू सिकेर लाभ उठाउँछन्। यसले आफ्नो मण्डलीलाई व्यावहारिक र आत्मिक सहयोग प्रदान गर्ने क्षमतालाई बलियो बनाउँछ।

५. नैतिक अभ्यासको लागि मार्गदर्शन:

पास्टरीय हेरचाह तालिमले प्रभावकारी परामर्शको लागि आवश्यक नैतिक दिशानिर्देश र सीमाहरू पनि सिकाउँछ, जसले गर्दा संकटमा परेका व्यक्तिहरूलाई मर्यादा र सम्मानका साथ व्यवहार गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित हुन्छ। यसले सम्भावित हानिलाई रोक्न मद्दत गर्छ र परामर्श सम्बन्धको अखण्डता कायम राख्छ।

६. **विश्वास र मनोविज्ञानको एकीकरण:**

यस क्षेत्रमा गरिएको बलियो अध्ययनले मनोवैज्ञानिक अभ्यासहरूसँग धर्मशास्त्रीय अन्तर्दृष्टिलाई एकीकृत गर्ने अनौठो फाइदा प्रदान गर्दछ, जुन उपचारात्मक सहयोग प्रदान गर्दै धार्मिक सन्दर्भभित्र काम गर्न खोज्ने जो कोहीको लागि आवश्यक छ।

संक्षेपमा, भावनात्मक वा आत्मिक आवश्यकताको समयमा प्रभावकारी सहयोग प्रदान गर्न, मानव प्रकृतिको गहिरो बुझाइलाई बढावा दिन, र आफ्ना सदस्यहरूको हेरचाह गर्ने विश्वास समुदायको भूमिकालाई सुदृढ पार्न व्यक्तिहरूलाई सुसज्जित गर्न पास्टरीय हेरचाह र परामर्श आवश्यक छ।

यहाँ पास्टरीय हेरचाह र परामर्शको लागि बाइबल पदसूची दिइएको छ:

१. भजनसंग्रह ३४:१८

२. यशैया ४१:१०

३. मत्ती ११:२८-३०

४. यूहन्ना १४:२७

५. रोमी ८:२८

६. २ कोरिन्थी १:३-४

७. फिलिप्पी ४:६-७

८. २ तिमोथी १:७

९. हिब्रू १३:५

१०. १ पत्रुस ५:७

११. याकूब १:५

१२. मत्ती ५:४

१३. भजनसंग्रह २३:४

१४. रोमी १५:१३

१५. कलस्सी ३:१२-१४

पास्टरीय हेरचाह र परामर्श

❑ पहिलो समयअवधि (1 Session)

- सुरुको प्रार्थना :
- धर्मशास्त्र पाठ खण्ड: भजनसंग्रह ४६
- पास्टरीय हेरचाह र चिन्तनशील प्रमाण

❑ पास्टरीय सुनुवाइ: पास्टरीय र ईश्वरशास्त्रीय प्रतिबिम्बहरू

भजनसंग्रह ४६ अध्याय, पास्टरीय हेरचाह प्रदान गर्ने एउटा महत्त्वपूर्ण उदाहरण हो। शान्तपूर्वक सुन्ने परमेश्वर, पद १० "शान्त होओ, र म परमेश्वर हुँ भनी जान। जाति-जातिहरूमा म उचालिनेछु, पृथ्वीमा म उचालिनेछु।" पास्टरीय हेरचाहको लागि हामीसँग हुने कठिन जीवन परिस्थितिहरूमा पनि सुन्नुहुने परमेश्वरलाई चिन्तन गर्नु उपयोगी हुन्छ।

❑ छलफलको विषय: सुन्ने अभ्यासमा के-के बाधा र फाइदाहरू छन्?

हेरचाह प्रदान गर्नु छुट्टै कुरा होइन, तर यो प्रचार, बाइबल अध्ययन र चेलापन प्रशिक्षणमा पनि समावेश गरिएको कुरा हो।

समुदायमा अतिथि सत्कारको रूपमा सुन्नु: आतिथ्य भनेको राम्रोसँग सुन्नु हो। उत्पत्ति १८:१-१५ ले सुन्ने आतिथ्यको राम्रो उदाहरण प्रदान गर्दछ।

• चार विशेषताहरू:

१) जोखिमपूर्णता
२) नम्रता
३) विचारशील उपलब्धता
४) पारस्परिकता

❑ संस्कृतिका मूल्य र मान्यताहरू

रूपरेखा

विश्वव्यापी: अरू सबैजस्तै
सांस्कृतिक: अरू केहीजस्तै
व्यक्तिगत: अरू कुनैजस्तो छैन

• हेरचाहको अभिव्यक्ति
सहानुभूति:
समानुभूति:
अन्तर-सहानुभूति:

❑ सम्भावना र चुनौतीहरू

छलफलको विषय: हाम्रो आफ्नै गोठालाहरूको सन्दर्भमा अतिथि सत्कार सुन्न सम्भव तुल्याउने कुराहरू के-के हुन् र यसलाई रोक्ने चुनौतीहरू के-के हुन्?

❑ दोस्रो समयअवधि (2 Session)

- सुरुको प्रार्थना :

❑ हाम्रा कथाहरू पुन: लेखन गर्दै

- अरूको कथा सुन्ने
- हाम्रो जीवनका कथाहरू साझा गर्ने

❑ व्यक्तिको रूपमा पहिचानलाई कुन कुराले आकार दिन्छ?

- प्रारम्भिक सम्झनाहरू (३ वर्षभन्दा पहिले)
- हामी स्वागत र चाहेको महसुस गर्छौं कि गर्दैनौं
- अन्य भाइबहिनीहरूको सम्बन्धमा हाम्रो जन्म क्रम
- लिङ्ग
- नाम र उपनाम
- सहकर्मी र भाइबहिनीको सम्बन्ध
- हाम्रो मूल परिवारमा हामीले खेलेको भूमिका (वा अझै पनि खेल्छ)
- हाम्रो मूल परिवारमा र स्कूलमा आमाबुबाको अनुशासन
- हाम्रा आमाबुबाले एक-अर्कासँग कसरी सम्बन्ध राख्नुभयो
- ती कथाहरू, जसको साथ हामी पहिचान गर्दछौं

❑ पहिचानको आकार

अन्य स्वास्थ्य समस्याहरू; संस्कृति; वित्त (आर्थिक स्थिति); अपेक्षाहरू पूरा भएका र पूरा नभएका; विश्वास समुदाय वा त्यसको अभाव; हाम्रो साँघुरो संसार बाहिरका अवसरहरू; शिक्षा; रचनात्मकता; दर्दनाक अनुभवहरू; ऐतिहासिक घटनाहरू; पूर्वकल्पित विचारहरू (परिवारका अन्य सदस्यहरूसँग तुलना); अन्य व्यक्तिहरूको अपेक्षाहरू हुन्छन्।

- **छलफलका विषयहरू: तपाईंको पहिचानलाई कुन कुराले आकार दिन्छ?**
- **व्यक्तित्वको रचनात्मक तनाव**

- अन्तर-मानसिक गतिशीलता र अन्तरव्यक्तिगत सम्बन्धमा ध्यान दिनु:
- आफू, अरू र ईश्वरमा "अन्यता" को रहस्यको सामना गर्न सिक्नु:
- व्यक्तित्वलाई समुदायमा व्यक्तित्वको रूपमा परिभाषित गर्नु:
- 'एकमा धेरै' र 'धेरैमा एक' लाई पहिचान गर्ने विरोधाभासी दृष्टिकोणहरूलाई अँगाल्नु:
- हाम्रो पूर्णतालाई स्वागत गर्नु:

- **प्रभावहरू**

ईश्वरशास्त्रीय पुष्टिकरण: सबै व्यक्ति र समुदायहरूको लागि परमेश्वरले चाहनुभएको कल्याणको पूर्ण उचाइमा बढ्दै।

- हेरचाह

- विश्वास सिर्जना र निर्माण:
- वातावरण कायम राख्ने: विश्वासकोलाई बढावा दिने र मानिसहरूलाई हामीमाथि विश्वास गर्न अनुमति दिने वातावरण सिर्जना गर्ने:
- पितृसत्तात्मक/पदानुक्रमित संरचनाहरू भएका संस्कृतिहरूमा हेरचाहको वातावरणलाई बढावा दिने चुनौतीहरू:

❑ **पूर्ण व्यक्तित्वमा बाधाहरू**

- **काल्पनिक कथा (मिथक)हरू:** मानिसहरूले आफू, अरूसँगको सम्बन्ध, जीवनमा भूमिका, र व्यवहारलाई आकार दिने सेवाको बारेमा राखेका विश्वास र प्रतिबद्धताहरू हुन्छन् (विम्बर्ली):
- **आम मिथकहरू:** अस्वीकार (मिथकहरूको) — आफू अनावश्यक वा स्वागत नभएको महसुस गर्नु।
- **मिथकहरू र असहायता** — हाम्रो जीवनमा कुनै वास्तविक शक्ति नभएको महसुस गर्नु वा वातावरण, अरू व्यक्तिहरू, वा संसारलाई प्रभाव पार्ने क्षमता नभएको अनुभूति गर्नु।
- **मिथकहरूको एक्लोपन** — संसारप्रति अविश्वासको राख्नु र अरूहरूसँग भावनात्मक रूपमा नजिकिन डराउनु, चोट पुग्ने वा निराश हुने डर गर्नु।
- **मिथकहरू (जारी):**
  -> असल केटी-केटा: जहिले पनि असल र कृपालु बन्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गर्नु, रिस जस्ता असहज भावनाहरू दबाउनु।
  -> अजेयता: आफ्ना कमजोरी वा संवेदनशीलता व्यक्त गर्न असमर्थ वा अनिच्छुक महसुस गर्नु।
  -> एकल जिम्मेवारी: जीवनमा जे हुन्छ, त्यो मात्र हामीमाथि निर्भर छ भन्ने दृढ विश्वास राख्नु।
  -> आत्म-बलिदान वा अप्रेम्यता: आफूलाई प्रेम नगरेको महसुस गर्नु र बलिदानी सेवामार्फत अरूको प्रेम प्राप्त गर्ने आशा राख्नु।
  -> उद्धारकर्ता: जीवनमा हाम्रो भूमिका "परिवार" मा स्थिरता र शान्ति ल्याउने हो भन्ने दृढ विश्वास राख्नु।
  -> विमुखता: घनिष्ठ सम्बन्धहरूमा आफू असक्षम भएको विश्वास गर्नु र भावनात्मक निकटता खतरनाक मान्नु।
- **मिथक अभ्यासहरूसँग पास्टरीय हेरचाह :**
  - अरूलाई आफ्ना मिथकहरू सम्पादन गर्न र नयाँ रूपमा लेख्न मदत गर्नु।
  - मिथकको मूल्यांकन गर्नु।
- **छलफलका विषयहरू: तपाईंको मिथक पहिचान गर्नुहोस्।**
- **सेवा र मण्डलीका मिथकहरू**
  - आत्म-पर्याप्तता (Self-sufficiency): अरूको सहायता वा परमेश्वरको अनुग्रहबिना सबै कुरा आफ्नै बलमा गर्न सकिन्छ भन्ने विश्वास गर्नु।
  - अत्यधिक कार्य गर्नु (Over-functioning): अधिक जिम्मेवारी लिनु र अरूको स्थानमा काम गर्नु।
  - कम कार्य गर्ने (Under functioner): जिम्मेवारीबाट पन्छिनु वा थोरै योगदान दिनु।
  - खुशीको बलिदान गर्नु (Sacrificing Joy): आफूलाई खुशीको सट्टा अरूका लागि बलिदान गर्नु।
  - सबै लागतमा प्रसन्न गर्नु (Pleasing at all costs): अरूलाई खुशी राख्नका लागि आफ्नो खुशी र आवश्यकताहरूलाई उपेक्षा गर्नु।
- **सेवा सम्बन्धी मिथकहरू पहिचान गर्नुहोस्:**
  - मण्डलीको वृद्धि
  - पास्टर सधैं खुशी रहन्छ
  - मीठो मुस्कान
  - सधैं उपस्थित (आवश्यकताहरू र चाहनाहरूको बारेमा सोच्नु)
  - सबै ज्ञानवृद्धि (अफ्रिकी सन्दर्भमा बहुआयामिक भूमिका: भविष्यवक्ता, प्रशासनिक, चिकित्सक, आदि)
  - पास्टरका सन्तानहरू उदाहरणीय हुनुपर्छ
  - पास्टरको परिवार उदाहरणीय हुनुपर्छ
  - समुदायको मिथक - यो केवल राम्रो ठाउँ होइन
  - ख्रीष्टमसको समयमा मदिरा नपिउनु भन्ने मिथक

- **मिथकहरूलाई पुनः लेख्न / पुनः कथा बनाउने धारणाहरू**

- वास्तविकता सामाजिक रूपमा निर्माण गरिएको हो।
- रूपान्तरण सम्भव छ, तर सजिलो छैन।
- परिवर्तन हाम्रो जीवनभरि र संकटका समयमा पनि घट्छ।
- सिर्जनात्मकता तब उत्पन्न हुन्छ, जब हामी हाम्रो आफ्नै भूमिकालाई हाम्रो मिथकहरू निर्माण गर्नको लागि कल्पना गर्न सक्छौं।
- हाम्रो कथाहरूलाई पुनः लेख्दा रूपान्तरणमा मद्दत पुग्छ।
- अतीतका अनुभवहरूमा नयाँ दृष्टिकोण ल्याउँदा कथाका सम्भावनाहरू सिर्जना गर्न मद्दत पुर्‍याउँछ।

- **विवाह सम्बन्धी मिथकहरू:**

❑ तेस्रो समयअवधि (3 Session)

- सुरुको प्रार्थना :
- पढ्नुहोस् / उत्पत्ति ३२:१३~३२

❑ मिथकहरूसँग याकूबको संघर्ष

- उत्पत्ति ३२:१३~३२
- **छलफल विषयहरू: तपाईंलाई के लाग्छ? याकूब कस्ता मिथकहरूसँग लडिरहेका छन्?**

❑ सम्पूर्णता बन्ने प्रक्रिया: उत्पत्ति ३२:२०

'मुख' को तीन पटक प्रयोग

१) व्यक्तित्व: मुखौटा / मिथक-
२) उपस्थिति: यसको काम नगरीकन सचेतना-
३) संभावना: नयाँ सम्बन्धको लागि खुलापन-

पास्टरीय हेरचाह र परामर्शलाई तीन चरणको गति प्रतिबिम्बित गर्छ।

१) परमेश्वरका छविहरू
२) परमेश्वरको छवि र हेरचाहको अन्वेषण
३) प्राकृतिक संसारबाट परमेश्वरको उपमा

- व्यवस्था ३२:११
- मत्ती २३:३७
- भजनसंग्रह ३१:२~३
- यूहन्ना १५:१

- **छलफल विषयहरू: यी मध्ये कुन छवि तपाईंलाई सबैभन्दा बढी मन पर्छ?**

- **पास्टरीय पहिचान**

- परमेश्वरका छविहरूले पास्टरीय पहिचानमा सकारात्मक र नकरात्मक तरिकामा प्रभाव पार्छ।
- के हामी आफ्नो परमेश्वरको छविले हाम्रो पास्टरीय पहिचानमा लगाएको अपेक्षाहरू पूरा गर्न सक्षम छौं?

- **पास्टरीय पहिचानको परिभाषा**
- **पास्टरीय छविहरू**

- रोबर्ट डिक्स्ट्रा: पास्टरल पहिचान अस्थिर छ:

- **प्रतिबिम्बित प्रश्नहरू**

- तपाईको पास्टरीय छवि के हो?

- परमेश्वरको छवि र तपाईंको पास्टरीय पहिचान बीच के-कस्ता सम्बन्धहरू बनाउन सक्नुहुन्छ?

❑ तेस्रो समयअवधि (4 Session)

- सुरुको प्रार्थना :
- सीमाहरू

- अरूसँग हामीलाई हेरचाह गर्न अपेक्षा नगर्नुहोस्।
- वर्तमानमा भावनात्मक र आत्मिक रूपमा जटिल संघर्षहरू साझा नगर्नुहोस्।
- यस्ता सम्बन्धहरू विकास गर्नुहोस्, जहाँ हामी आफूसँगका कुरा साझा गर्न सक्छौं: मार्गदर्शकहरू, सहकर्मीहरू, आत्मिक निर्देशकहरू, परामर्शदाताहरू, आदि।

- **नेतृत्व सिद्धान्त प्रणाली र हेरचाह**

- अवचेतन रूपमा हुने ढाँचाहरू: पास्टरीय अगुवाहरूले यसलाई अधिक सचेत बनाउन मद्दत गर्छन्। हामीसँग भूमिका र जिम्मेवारीहरू छन्—यी परिवर्तन हुन्छन् र बदलिन्छन् जब कोही जान्छ (मृत्यु हुन्छ)। परिवर्तन व्यवस्थापन अस्तित्वमा आउँछ, किनकि हामीले यसलाई सचेत बनाउन मद्दत गर्नुपर्छ—केही हुनको लागि तयारी गर्नु (प्रतिक्रियात्मक / उत्तरदायी निरन्तरता)।
- नेतृत्व प्रणालीको हिस्सा: पारदर्शिता; प्रतिक्रिया प्रति खुलापन; लचिलोपन (अर्कोहरू स्वचालित रूपमा स्थिर अवस्थामा रहन्छन्)।

- तीन परिवारका हिस्सा: मण्डली, मण्डलीका परिवारहरू, र पास्टरको आफ्नै परिवार। तीनै परिवारमा भावनात्मक प्रक्रिया समान छ: एकमा भएको परिवर्तनले अरूमा परिवर्तन ल्याउँछ।

- **उद्देश्य र परिभाषाहरू**

- नेतृत्व सिद्धान्त प्रणालीले अगुवाहरूलाई बुझ्न मद्दत गरेर समुदायभित्र पास्टरीय कुराकानीमा मद्दत गर्दछ।
- सम्बन्ध: अन्य मानिसहरूसँग भावनात्मक मिलन र सेवाको संस्कृति।
- आत्म-परिभाषा: आफूलाई चिन्ने — हाम्रो पहिचान, भूमिका, र उद्देश्य।

- **स्वतन्त्र-भिन्नीकरण:** प्रणालीभित्रका मानिसहरूले आफूहरूको सम्बन्ध प्रणालीमा रहेको स्थानको बारेमा सचेतता विकास गर्ने क्षमता, कसरी उनीहरू प्रणालीमा प्रभाव पार्छन् र प्रणालीबाट प्रभावित हुन्छन्, र कसरी व्यक्तिगत परिवर्तनहरूले प्रणालीको सन्तुलनमा प्रभाव पार्न सक्छ।
- **स्वतन्त्र-भिन्नता किन?**

१) जब हेरचाह गर्ने अगुवाहरू आफ्नो सम्बन्धमा जोडिएको र आत्म-परिभाषित भएको बारेमा स्पष्ट हुन्छन्, तब अरू मानिसहरूले अनुसरण गर्छन्। हामी अरूका लागि व्यवहारको नमूना प्रस्तुत गर्दछौं र देखाउँछौं।

२) यसले अगुवालाई प्रतिरोधसँग सम्बन्धमा रहन अनुमति दिन्छ, जसले गर्दा मानिसहरूले सम्पूर्ण प्रणालीलाई ओगट्न सक्दैनन्। हामी राम्रो प्रशिक्षक बन्ने अभ्यास गर्छौं, सम्पूर्ण प्रक्रियामा ध्यान दिन्छौं।

३) हामी हाम्रो चिन्ता र अरूको चिन्तालाई छुट्याउने अभ्यास गर्छौं।

- **उपस्थितिको भिन्नता**

- स्वतन्त्र-भिन्नताले एक चिन्तित नहुने उपस्थितिको अभ्यासमा योगदान पुर्‍याउँछ।

- चिन्तित नहुने हेरचाहले भरिएको उपलब्ध उपस्थितिमा।

- **चिन्तित नहुने हेरचाहले भरिएको उपस्थितिको गुणहरू:**

दोष नदिने कुरामा स्पष्टता हुन्छ, यसले प्रतिक्रियाशील र टाढाको होइन, चंचलता र विरोधाभासको क्षमता कायम राख्छ।

- **चिन्तित नहुने उपस्थिति**

चिन्तित नहुने र हेरचाहले भरिएको उपलब्ध उपस्थितिले निम्न कुराहरूमा योगदान पुर्‍याउँछ:

१) प्रणालीसँग सम्पर्कमा आउन र त्यसमा कायम रहनु।
२) स्पष्ट र प्रतिक्रियाशीलबिनाको पास्टरीय नेतृत्व र हेरचाह।
३) सम्भावित विघटनको प्रतिक्रियामा सक्षम हुनु।

- **कुन पास्टरीय हेरचाह कौशलले प्रतिरोधसँग मद्दत गर्छ?**

- प्रतिरोधलाई स्वीकृति दिनु। त्यसलाई नाम दिनु। साथै, जुन कुराको विरोध भइरहेको छ, त्यसप्रति मानिसहरूको प्रेम पनि नोट गर्नु।
- प्रतिरोधको मूल्याङ्कन गर्नु र यसको जरा के हो भन्ने बुझ्नु।

- **आधारभूत अवधारणाहरू**

१) पहिचान गरिएको बिरामी: परिवारको सदस्य जससँग स्पष्ट लक्षण हुन्छ, यद्यपि यो सदस्य परिवारको "बिरामी" नहुन सक्छ: यो त्यो सदस्य हो, जसले कुनै न कुनै तरिकामा परिवारको तनाव वा रोगको बोझ "उठाउँछ"।
२) होमियोस्टेसिस प्रणाली: कुनै पनि समूह वा सम्बन्धको आफ्नो अस्तित्वको संगठित सिद्धान्तहरूलाई जोगाउन निरन्तर, आत्म-सुधारात्मक तरिकाले प्रयास गर्ने प्रवृत्ति।
३) आत्मको भिन्नता: अरूसँग जोडिएर "म" बन्ने क्षमता: र आफ्नो नियति र भावनात्मक अस्तित्वको लागि जिम्मेवारी लिने क्षमतालाई प्रतिबिम्बित गर्दछ।
४) विस्तारित परिवार क्षेत्र: यसले हाम्रो उत्पत्ति परिवारलाई जनाउँछ (अर्थात, हाम्रो एकल परिवार, जसमा अभिभावक र भाईबहिनीहरू समावेश छन्) साथै अरू परिवार सदस्यहरूलाई पनि जनाउँछ।
५) भावनात्मक त्रिकोण: कुनै तीन व्यक्तिहरू वा मुद्दाहरूद्वारा बनाइएको, जब प्रणालीका दुई भाग एक-अर्कासँग असहज हुन्छन्। तिनीहरूले एक तेस्रो व्यक्तिलाई ल्याउनेछन्, जसले आफ्ना सम्बन्धलाई स्थिर बनाउन मद्दत पुर्‍याउँछ।

- **चिन्ताका ढाँचाहरू**

पाँच सामान्य ढाँचाहरूमा समावेश छन्:
१) द्वन्द्व:
२) दूरी:
३) बोलचाल बन्द:
४) अत्यधिक कार्य/कम कार्य:

- **छलफल विषयहरू:** प्रणाली सिद्धान्तको सिद्धान्त वा विचारले तपाईंलाई परिस्थितिको व्याख्या गर्न र तपाईंको सेवाको सन्दर्भमा नयाँ अभ्यासमा संलग्न हुन कसरी मद्दत गर्छ भनेर पहिचान गर्नुहोस्।

२. पास्टरीय पत्रहरू

2. Pastoral Epistles

March, 10—14, 2025

Nepal Methodist Theological Seminary (NMTS)

Bharatpur, Chitwan, Nepal

पाठ १ : नयाँ नियमको परिचय

प्रेरित पावलले हामीलाई यसो भन्छन्,"१६ सम्पूर्ण पवित्र-शास्त्र परमेश्वरको प्रेरणाबाट भएको हो, र यो सिकाउनलाई, अर्ती दिनलाई, सच्याउनलाई, धार्मिकतामा तालीम दिनलाई लाभदायक हुन्छ, १७ ताकि परमेश्वरको जन हरेक सुकर्ममा पूर्ण रूपले सुसज्जित भई सिद्ध भएको होस्" (२ तिमोथी ३:१६-१७)।

यद्यपि, पुरानो र नयाँ नियम बीच जोड दिने कुरामा भिन्नता छ। नयाँ नियम (Καινή Διαθήκη) को शाब्दिक अर्थ "नयाँ करार" (Λόγος: शब्दहरूद्वारा गरिएको प्रतिज्ञा) हो। करार भन्नाले दुई पक्षहरू बीच भएको सम्झौतालाई जनाउँछ। पुरानो नियमले सीनै पर्वतमा मोशामार्फत दिइएको करारको आधारमा परमेश्वरले इस्राएलका मानिसहरूलाई शासन र ईश्वरीय रूपमा मार्गदर्शन गर्नुभएको घटनाहरू अभिलेख गर्दछ। यसको विपरीत, नयाँ नियमले परमेश्वरले ख्रीष्टमार्फत मानवतासँग गर्नुभएको नयाँ प्रतिज्ञालाई अभिलेख गर्दछ, जुन नयाँ करारमा आधारित छ (प्रस्थान २४:१-८; लूका २२:१४-२०; २ कोरिन्थी ३:६-११)।

पुरानो नियमले व्यवस्थाको धार्मिक स्तरहरूमार्फत परमेश्वरको पवित्रता प्रकट गर्दछ र आउँद गरेको ख्रीष्टको बारेमा भविष्यवाणी गर्दछ। यद्यपि, नयाँ नियमले उहाँको धर्मी पुत्र, येशू ख्रीष्टको व्यक्तित्वमा परमेश्वरको पवित्रता प्रदर्शन गर्दछ।

नयाँ नियमको सन्देश (१) पापको लागि आफूलाई अर्पण गर्नुहुने ख्रीष्ट (मत्ती २६:२८) र (२) उहाँको मुक्ति स्वीकार गर्नेहरू (मण्डली) मा केन्द्रित छ। त्यसकारण, नयाँ नियमको केन्द्रीय विषयवस्तु मुक्ति हो। सुसमाचारका पुस्तकहरूले मुक्तिदातालाई विभिन्न दृष्टिकोणबाट प्रस्तुत गर्दछन्, र प्रेरितहरूको कार्यले वर्णन गर्दछ कि कसरी उहाँको मुक्तिको सुसमाचार प्रथम शताब्दी ईस्वीमा भूमध्यसागरीय संसारभरि फैलियो। पत्रहरूले मुक्तिको आशिष्हरूको विवरण दिन्छन्, र प्रकाशको भविष्यसूचक पुस्तकमार्फत, तिनीहरूले मुक्तिको अन्तिम दृश्यको पूर्वचित्रण गर्छन्।

कार्यात्मक दृष्टिकोणबाट हेर्दा, पुरानो करारमा परमेश्वरले आफ्नो धार्मिक व्यवस्थाका ग्रन्थहरू मानवजातिलाई दिनुभयो, जसले त्यसलाई पालन गर्नुपर्नेथियो। तर, अन्ततः मानिसहरूले यसलाई पालन गर्न असफल भए। यसलाई हेरेर परमेश्वरले दयाको भाव राख्नुभयो र अन्ततः उहाँ स्वयं मानिसको रूप लिएर यो संसारमा आउनुभयो। उहाँले सम्पूर्ण मानवजातिको सट्टा व्यवस्था पूरा गर्नुभयो र यसलाई सिद्ध रूपमा पालन गर्नुभयो। यसरी, उहाँले यस सत्यलाई विश्वास गर्नेहरूलाई धर्मी ठहरिने मार्ग खोल्नुभयो र उद्धार प्रदान गर्नुभयो।

यो तथ्यलाई आफ्नो हृदयमा विश्वास गर्नु, मुखले स्वीकार गर्नु, र आफ्नो जीवनमा यसलाई अभ्यास गर्नुलाई विश्वास भनिन्छ, र नयाँ नियम परमेश्वरको घोषणा हो कि उहाँले यसरी विश्वास गर्नेहरूलाई मुक्ति दिनुहुनेछ। परमेश्वरको तरिका भनेको व्यवस्था पालना गर्न नसक्ने मानिसहरूका लागि व्यवस्थालाई खुकुलो पार्नु होइन, तर यसलाई आफ्नो ठाउँमा राख्नु र यसलाई एउटा सजिलो तरिकाले प्रतिस्थापन गर्नु हो, जहाँ मानिसहरूले विश्वास गर्न सकून् कि उनीहरूले व्यवस्था पालना नगरे पनि, उनीहरूले व्यवस्था पालना गरेका छन्। त्यसकारण, मुक्ति परमेश्वरबाटको एउटा उपहार हो, जुन हामीलाईविश्वासस गरेर मात्र दिइन्छ। हामी यो सन्देशलाई सुसमाचार भन्छौं, किनभने यो राम्रो समाचार हो।

१. नयाँ नियमको संरचना र वर्गीकरण

पुरानो नियमजस्तै नयाँ नियमलाई पनि तीन शब्दमा समेट्न सकिन्छ: इतिहास, अनुभव र भविष्यवाणी। पहिलो पाँच पुस्तकहरू (सुसमाचारका पुस्तकहरू र प्रेरितहरूका कार्यहरू) ले ख्रीष्ट र उहाँको मण्डलीको इतिहास बताउँछ।

त्यसपछिका २१ वटा पुस्तकहरू (रोमीदेखि यहूदासम्म) पत्रहरूको रूपमा विश्वासीहरूको अनुभवमा केन्द्रित थिए। प्रकाशको पुस्तक, भविष्यवाणीको अन्तिम पुस्तक, सम्पूर्ण बाइबलमा समाप्त हुन्छ।

पुरानो नियममा “तयारी” मा दिइएको जोडलाई नयाँ नियममा “उपदेश” मा जोड दिएर प्रतिस्थापित गरिएको छ। परमेश्वरले आफ्नो वचन केवल अतीत वा भविष्यको बारेमा हाम्रो जिज्ञासा पूरा गर्नको लागि होइन, तर वर्तमानमा हाम्रो जीवन परिवर्तन गर्नको लागि दिनुहुन्छ। हामीले बाइबल अध्ययन मात्र गर्नुपर्दैन, त्यसैअनुसार जीवन बिताउनुपर्छ।

नयाँ नियमका २७ पुस्तकहरूको वर्गीकरण

१	**चार सुसमाचारका पुस्तकहरू**	**समान दृष्टिकोण भएका (सिनोप्टिक) सुसमाचार**	**[तीन पुस्तकहरू] मत्ती, मर्कूस, लूका** साइनप्टिक सुसमाचारहरूले नयाँ नियमका चार सुसमाचारहरूमध्ये तीन पुस्तकहरू—मत्ती, मर्कूस र लूकालाई जनाउँछ। चारै सुसमाचारहरूले येशूको जीवन र शिक्षाहरू बताउँछन्, तर पहिलो तीनमा धेरै समानताहरू छन्. विस्तृत पक्षहरूमा पनि र लगभग एउटै दृष्टिकोणबाट "तथ्यपरक" तरिकाले लेखिएका छन्। यस कारणले गर्दा, तिनीहरूलाई सिनोप्टिक सुसमाचारहरू भनिन्छ, जसको अर्थ "समान दृष्टिकोणबाट लेखिएका सुसमाचारहरू" हो।
		चौथो सुसमाचार	**[एउटा पुस्तक] यूहन्नाको सुसमाचार** यूहन्नाको सुसमाचार सिनोप्टिक सुसमाचारहरूभन्दा उल्लेखनीय रूपमा फरक छ। यसमा केही समानताहरू भए तापनि, यसको घटना र सामग्रीको व्यवस्था उल्लेखनीय रूपमा फरक छ। यो केवल तथ्यात्मक विवरणको सट्टा बढी "व्याख्यात्मक" तरिकाले लेखिएको छ। यस भिन्नताको कारणले गर्दा, यसलाई छुट्टै वर्गीकृत गरिएको छ र चौथो सुसमाचारको रूपमा उल्लेख गरिएको छ।
२	**ऐतिहासिक पुस्तक**	**प्रेरितहरूका कार्यहरू (राजदूतको जीवनी)**	**[खण्ड १] प्रेरितहरूका कार्यहरू** यसले टर्की, ग्रीस र रोमी क्षेत्रहरूमा मण्डलीको सुरुवात र इसाई धर्मको प्रारम्भिक मिसनरी इतिहास अभिलेख गर्दछ। येशू ख्रीष्टका चेलाहरूलाई विशेष गरी प्रेरितहरू भनिन्छ (जसको अर्थ एउटा मिसन पूरा गर्न बोलाइएकाहरू हुन्) र यस पुस्तकले तिनीहरूले येशूका शिक्षाहरूलाई कसरी वरपरको संसारमा फैलाउँदछन् भनेर दस्तावेज गर्दछ। यसलाई एक ऐतिहासिक पुस्तक मानिन्छ, किनकि यसले प्रारम्भिक मण्डलीको गठनलाई अभिलेख गर्दछ।
३		**जेलका पत्रहरू**	**[खण्ड ४] एफिसी, फिलिप्पी, कलस्सी, फिलेमोन** (जेलका पत्रहरू) ले जेलबाट लेखिएका पत्रहरूलाई जनाउँछ। यी पत्रहरूलाई सामान्यतया प्रेरित पावलले आफ्नो जीवनको पछिल्ला वर्षहरूमा रोमी जेलमा कैद हुँदा लेखेका चार पत्रहरू भनेर चिनिन्छन्।

३	पावलले लेखेका पत्रहरू (Pauline Epistles)	पास्टरीय पत्रहरू	**[खण्ड ३] १ तिमोथी, २ तिमोथी, तीतस** यी पत्रहरू पावलले आफ्ना साथीहरूलाई लेखेका थिए, जसलाई तिनले त्यस समयको आवश्यकताअनुसार विशेष मिसनमा पठाएका थिए। १ तिमोथी पावलले एफिससमा रहेका तिमोथीलाई लेखेको पत्र हो, जब पावल एजियन समुद्री किनारमा यात्रा गरिरहेका थिए। तीतस पावलले क्रेटमा रहेका तीतसलाई लेखेको पत्र हो, सम्भवतः निकोपोलिस वा म्यासिडोनियाको अर्को शहरबाट। २ तिमोथी पावल रोममा दोस्रो पटक कैदमा परेको अन्ततिर लेखिएको एउटा पत्र हो, जसमा एल्डर र डिकनहरूको नियुक्ति, झुटा वा विरोधीहरूको विरोध र सैद्धान्तिक शुद्धता कायम राख्ने जस्ता मण्डलीका मामिलाहरूलाई सम्बोधन गरिएको थियो। यसले विशेष गरी विश्वासद्वारा मुक्तिमा जोड दिन्छ ।
		सैद्धान्तिक पत्रहरू	**[खण्ड ६] रोमी, १ कोरिन्थी, २ कोरिन्थी, गलाती, १ थेसलोनिकी, २ थेसलोनिकी** यी पत्रहरूलाई प्राय: पास्टरीय पत्रहरूको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ, तर तिनीहरूलाई सैद्धान्तिक पत्रहरू पनि मानिन्छ। ती पुस्तकहरू यस्तो समयमा लेखिएका थिए, जब मसीही शिक्षा अझै दृढतापूर्वक स्थापित भएको थिएन र प्रारम्भिक मण्डलीले यहूदी धर्म, मूर्तिपूजक धर्म हरू र सांसारिक दर्शनहरूको प्रतिरोध र द्वन्द्वको सामना गर्नुपर्‍यो। यी पत्रहरू येशू ख्रीष्टको सुसमाचारको शिक्षालाई यस्ता चुनौतीहरूको बीचमा दृढतापूर्वक स्थापित गर्न लेखिएका थिए। विशेष गरी, विश्वासद्वारा धर्मी ठहराउने सिद्धान्त ("विश्वासद्वारा मात्र धर्मी ठहराउने") सिकाउने रोमीहरूलाई ख्रीष्टिय ईश्वर धर्मशास्त्रको शिखर मानिन्छ।
		सामान्य पत्रहरू	**[खण्ड ८] यहूदा, १ पत्रुस, २ पत्रुस, १ यूहन्ना, २ यूहन्ना, ३ यूहन्ना, हिब्रू, याकूब** "सामान्य पत्रहरू" भन्ने शब्दको प्रयोग गरिएको छ, किनभने यी मध्ये अधिकांश पत्रहरू कुनै खास मण्डली वा व्यक्तिहरूलाई लेखिएका थिएनन्, तर व्यापक ख्रीष्टियान समुदायलाई सम्बोधन गरेका थिए। हिब्रूहरूसँगै यी पत्रहरूले पावल-केन्द्रित परम्पराभन्दा भिन्न ख्रीष्टिय शिक्षाहरू प्रस्तुत गर्दा महत्त्वपूर्ण अर्थ राख्छन् र प्रारम्भिक ख्रीष्टिय सोचाइको वैकल्पिक प्रवाह देखाउँछन्।

		भविष्यसूचक पुस्तक	**[खण्ड १] प्रकाश** प्रकाश नयाँ नियमको एक मात्र भविष्यसूचक पुस्तक हो, जसलाई सर्वनाश पनि भनिन्छ, र यो बाइबलको अन्तिम पुस्तक हो। यो येशू ख्रीष्टका चेला प्रेरित यूहन्नाले लेखेका थिए जो बाह्र प्रेरितहरूमध्ये सबैभन्दा लामो समयसम्म बाँचेका थिए। रोमी सम्राट डोमिटियनको शासनकालमा यूहन्नालाई टर्की नजिकै एजियन सागरको पटमोस टापुमा निर्वासित गरिएको थियो। त्यहाँ तिनले ईश्वरीय प्रकाशनहरू प्राप्त गरे र तिनीहरूलाई लिपिबद्ध गरे। यो पुस्तक एसियाको रोमी प्रान्त (हालको टर्की) का सातवटा मण्डलीहरूमा पठाइयो। यसले "तपाईंले देखेका कुराहरू,"" "भएका कुराहरू" र "घट्ने कुराहरू"-लाई सम्बोधन गर्छ।

प्रारम्भिक इसाई धर्ममा सञ्चारको प्राथमिक माध्यम भनेको पत्रहरूको आदानप्रदान थियो। तसर्थ, नयाँ नियमको आधाभन्दा बढी भागले पत्रहरूको रूप लिनु स्वाभाविकै हो। प्रारम्भिक मण्डलीका महान् प्रचारक तथा धर्मशास्त्री प्रेरित पावलले १३ (वा १४) पत्रहरू लेखे। यी पत्रहरू प्राप्त गर्नेहरू व्यक्तिहरू र मण्डलीहरू थिए, र तिनीहरूको सामग्रीले ख्रीष्टिय शिक्षालाई सिकाउने काम गर्‍यो, या त आधिकारिक रूपमा (रोमीहरूमा जस्तै) वा दैनिक जीवनको सन्दर्भमा (जस्तै १ कोरिन्थी र फिलेमोनमा)।

माथिको वर्गीकरण विधि विद्वान्हरूका आधारमा थोरै फरक हुन सक्छ।

(१) कोही-कोही विद्वान्हरूले पावलका पत्रहरू र सामान्य पत्रहरूलाई "पत्रहरू" भनिने श्रेणीमा मिलाएर बाइबललाई चार भागमा वर्गीकरण गरेका छन्: चारवटा सुसमाचारका पुस्तकहरू, ऐतिहासिक पुस्तकहरू, पत्रहरू र भविष्यसूचक पुस्तक।

(२) साथै, पावलका पत्रहरूमध्ये, रोमीको पुस्तक, जसले धर्मशास्त्रीय रूपमा सिद्धान्तहरूलाई गहिराइमा व्याख्या गर्दछ, एक सैद्धान्तिक पुस्तकको रूपमा वर्गीकृत गरिएको छ र पाँच वर्गहरूमा विभाजित छ: चार सुसमाचार, ऐतिहासिक पुस्तकहरू, सैद्धान्तिक पुस्तकहरू, पत्रहरू, र भविष्यसूचक पुस्तक।

१) चार सुसमाचारका पुस्तकहरू — मत्ती/मर्कूस/लूका/यूहन्ना
सिनोप्टिक सुसमाचार — मत्ती/मर्कूस/लूका (विभिन्न उद्देश्यका लागि एउटै घटनामा फरक दृष्टिकोण)
२) ऐतिहासिक पुस्तक — प्रेरितहरूको कार्य (चार सुसमाचारहरूलाई जोड्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ)
३) पत्रहरू
(१) पावलले लेखेका पत्रहरू (१३ पुस्तकहरू)
रोमी, १ कोरिन्थी, २ कोरिन्थी, गलाती, एफिसी, फिलिप्पी, कलस्सी, १ थेस्स, २ थिस्स, १ तिमोथी, २ तिमोथी, तीतस, फिलेमोन
एस्केटोलोजिकल पत्रहरू — १ थेसलोनिकी, २ थेसलोनिकी (सामान्य पत्रहरू)
सोटेरियोलोजिकल पत्रहरू — १ कोरिन्थी, २ कोरिन्थी, गलाती, रोमी (सैद्धान्तिक पत्रहरू)
क्रिस्टोलोजिकल पत्रहरू — एफेसीहरू, फिलिप्पीहरू, कलस्सीहरू, फिलेमोन (जेल पत्रहरू)
उपदेशात्मक पत्रहरू — १ तिमोथी, २ तिमोथी, तीतस (पास्टरीय पत्रहरू)
(२) सामान्य पत्रहरू (८ खण्डहरू) — हिब्रूहरू/प्रेरितहरू/ १ पत्रुस/ २ पत्रुस/ १ यूहन्ना/ २ यूहन्ना/ ३ यूहन्ना/ यहूदा
४) भविष्यवाणी - प्रकाश

२. नयाँ नियमको विषयवस्तु : खण्ड एक

- मत्ती, मर्कूस, लूका, यूहन्ना — मुक्तिदाता ख्रीष्टको मृत्यु, जीवन र शिक्षाहरू
- प्रेरितहरू — परमेश्वरले प्रेषितहरूसित गर्नुभएका चमत्कारहरू
- रोमीहरू — अनुग्रहद्वारा मुक्ति
- १ कोरिन्थी, २ कोरिन्थी — सिकाउने, सल्लाह दिने र हप्काउने
- गलातीहरू — परमेश्वरको प्रेम र विश्वास ख्रीष्टमा मात्र
- एफिसी, फिलिप्पी — एक विश्वासी कस्तो हुनुपर्छ
- कलस्सी — परमेश्वरलाई पछ्याएर अनन्तको लागि बाँच्नु
- १, २ थेसलोनिकी — प्रभु स्वर्गबाट आउनुहुनेछ
- १ तिमोथी र तीतस — मण्डलीका अगुवाहरूबारे शिक्षाहरू
- फिलेमोन — ख्रीष्टिय प्रेम
- हिब्रू — व्यवस्थाद्वारा पहिले पूर्वाभास गरिएको सुसमाचार
- यहूदा — पवित्र नभएको विश्वास व्यर्थ र मरेको छ
- प्रेरित पत्रुस — विश्वासीहरूले पछ्याउनैपर्ने साँघुरो बाटो
- यूहन्नाका तीन पत्रहरू — प्रेममा अडिग रहनु
- यहूदा — न्याय, क्रोध र नरकको बारेमा डरलाग्दो चेतावनी
- प्रकाश — अन्तको समयबारे भविष्यवाणीहरू र चेताउनीहरू

२. नयाँ नियमको विषयवस्तु : खण्ड दुई

- मत्तीको सुसमाचारमा ख्रीष्ट नै राजा हुनुहुन्छ भनेर देखाइएको छ।
- मर्कूसको सुसमाचारमा येशूले सेवा गर्नुहुन्छ भनेर देखाउँछ।
- लूकाको सुसमाचारमा, यसले येशू मानिसको पुत्र हुनुहुन्छ भनेर प्रकट गर्दछ।
- यूहन्नाको सुसमाचारमा, यसले येशू परमेश्वर र मानिस दुवै हुनुहुन्छ भनेर प्रकट गर्दछ।
- प्रेरितहरूका कार्यहरूले मण्डलीको गवाही अभिलेखिकरण गर्दछ।
- रोमीको पुस्तकले परमेश्वरको धार्मिकताको बारेमा बताउँछ।
- कोरिन्थी मण्डलीलाई सुधारको खाँचो थियो, र पावलले आफ्नो अडानको बचाउ गरे।
- गलातीहरू व्यवस्थाबाट मुक्तिको कुरा गर्छन्।
- एफिसीहरूले अनुग्रहद्वारा मुक्तिको बारेमा कुरा गर्छन्।
- फिलिप्पीका ख्रीष्टियानहरू आनन्दको कुरा गर्छन्।
- कलस्सीहरूले ख्रीष्ट नै शिर हुनुहुन्छ भनेर सिकाउँछ।
- १ र २ थेसलोनिकी दुवैले ख्रीष्ट फेरि आउनुहुनेछ भनेर जोड दिन्छन्।
- पावलले तिमोथीलाई आफ्नो सेवकाईमा वफादार रहन आग्रह गर्दै दुई पटक पत्र लेखे।
- पावलले तीतसलाई सत्य सिकाउन निर्देशन दिए।
- फिलेमोनलाई पावलले दासहरूलाई समान र भाइहरूसरह व्यवहार गर्न लेखे।
- हिब्रू भाषामा ख्रीष्ट सबैभन्दा श्रेष्ठ हुनुहुन्छ भनेर लेखिएको छ।
- याकूब व्यावहारिक जीवनको बारेमा लेखिएको पत्र हो।
- पत्रुसले लगनशील हुन प्रोत्साहन दिन्छन्, तर भूटा शिक्षाहरू नदिन चेताउनी दिन्छन् ।
- १ यूहन्नामा यसले एक-अर्कालाई प्रेम गर्नेबारे बोल्छ, तर भूटा शिक्षामा नपर्न पनि चेतावनी दिन्छ।
- ३ यूहन्नामा यसले सत्यको घोषणा गर्नेहरूलाई मदत गर्न प्रोत्साहन दिन्छ।
- यहूदामा यसले भूटा शिक्षकहरूविरुद्ध चेताउनी दिन्छ।
- यूहन्नाले ख्रीष्टलाई आफ्नो पुनरुत्थानमा देखे, र ख्रीष्टले आफूलाई यूहन्नासामु प्रकट गर्नुभयो।

पाठ २ : पास्टरीय पत्रहरू

१. परिचय

पावलका पत्रहरूमध्ये १ तिमोथी, २ तिमोथी र तीतसलाई साधारणतया पास्टरीय पत्रहरू भनिन्छ। यी पत्रहरूको विशेषता के हो भने ती पत्रहरू कुनै खास मण्डलीमा पठाइएका होइनन्, तर पावलका सहकर्मीहरू र उत्तराधिकारीहरू तिमोथी र तीतसलाई पठाइएका छन्। यसैले, पत्रहरू व्यक्तिहरूको नामबाट नामाकरण गरिएको छ। यद्यपि यी पत्रहरू व्यक्तिगत रूपमा प्रभुका विश्वासी सेवकहरूलाई पठाइएको थियो (जस्तै विश्वासमा साँचो पुत्र, १ तिमोथी १:४; सहकर्मी, २ कोरिन्थी ८:२३), तिनीहरूलाई मण्डलीका सबै सदस्यहरूका लागि पत्रहरू मान्न सकिन्छ (१ तिमोथी ६:२१, २ तिमोथी ४:२२; तीतस ३:१५)।

तिमोथी एफिसी क्षेत्रको प्रमुख थिए, भने तीतस क्रेट टापुका प्रमुख थिए। तसर्थ, यी पत्रहरूमा स्थानीय मण्डलीहरूलाई प्रभावकारी ढंगमा कसरी डोऱ्याउने र डोऱ्याउन सकिन्छ भनेर निर्देशनहरू छन्।

१) प्राप्तकर्ता

तिमोथी (जसको अर्थ "परमेश्‍वरको आदर गर्ने व्यक्ति") को जन्म एसिया माइनरको लुस्त्रामा भएको थियो (प्रेरित १६:१ र त्यसपछि)। पावलको दोस्रो मिसनरी यात्राको दौडान तिनी लुस्त्रा गए, जहाँ तिमोथी पावलको टोलीमा सामेल भए र मिसन यात्रामा लागे। त्यसपछि तिमोथी पावलको सबैभन्दा विश्‍वासी साथी भए (फिलिप्पी २:१९-२२)।

तीतसलाई पावलले परिवर्तन गरे (तीतस १:४)। उनलाई यरूशलेम परिषद्‌मा पावल र बर्णाबाससँग सहकर्मीको रूपमा उल्लेख गरिएको छ (गलाती २:१ र यसपछि)। पावलको तेस्रो मिसनरी यात्राको दौडान तिनले तीतसलाई कोरिन्थ पठाए र पछि म्यासिडोनियामा तिनलाई भेटे। त्यसपछि पावलले उनलाई यरूशलेमका सन्तहरूका लागि भेटी सङ्कलन गर्न कोरिन्थ फिर्ता पठाए (२ कोरिन्थी ७:५ र पछि, ८:२३ र त्यसपछि)।

२) लेखन अवधि

पास्टरीय पत्रहरू पावलले रोममा आफ्नो पहिलो कैद पूरा गरेपछि, आफ्नो शहादत सम्मको अवधिमा लेखिएको विश्‍वास गरिन्छ। पावल जेलबाट छुटेको अनुमानित समय ईस्वी संवत् ६२-६३ तिर भएको मानिन्छ। आफ्नो रिहाईपछि, उनले आफ्नो मिसनरी यात्राजारी राखे, जसमा उनले म्यासिडोनियामा हुँदा १ तिमोथी (१ तिमोथी १:३) लेखे, तीतस (तीतस ३:१२) निकोपोलिस, अखायामा हुँदा, र पछि २ तिमोथी (२ तिमोथी ४:६-११) लेखे, जुन समयमा उनीमाथि मृत्युको छाया छाएको थियो।

३) लेखनको उद्देश्य

प्रेरित युग आसन्न अन्त्यको अपेक्षाले चिह्नित थियो, जसले कहिलेकाहीं संसारप्रति उदासीनता ल्याउँथ्यो। तथापि, दोस्रो आगमनको विलम्बसँगै प्रेरितीय युगपछिको युगमा संसारप्रति उदासीनता वा नकारात्मकताको मनोवृत्तिलाई समायोजन गर्न आवश्यक थियो। "अन्त कसरी र कहिले आउनेछ?" बाट ध्यान केन्द्रित भयो र "अन्त नआउन्जेल हामीले यस संसारमा कसरी अनुकूल हुँदै बाँच्नुपर्छ?" यस परिवर्तनले ख्रीष्टियानहरूले आफ्नो दैनिक जीवन र जिम्मेवारीहरू पूरा गर्नुपर्ने, संसारसित संलग्न हुनुपर्ने र ख्रीष्टको फिर्तीमा तिनीहरूको बोलावट र आशाप्रति वफादार रहनुपर्ने आवश्यकतालाई प्रतिबिम्बित गऱ्यो।

अनि संसारमा मण्डलीको अस्तित्वको लागि, कुनै न कुनै प्रकारको संस्था र संगठनको आवश्यकता थियो, किनभने आन्तरिक रूपमा "धर्मविरोधी" को खतरा थियो र बाह्य रूपमा "सतावट" को खतरा थियो। त्यसैले, आन्तरिक स्थिरताको लागि, मण्डलीको संस्थागतीकरणलाई पछ्याइएको थियो, र बाह्य स्थिरताको लागि संसारमा उचित अनुकूलन खोजिएको थियो। रूढीवादी धर्म र मण्डलीका पास्टरहरूप्रति आज्ञाकारी हुनु नै मण्डलीलाई बाह्य विरोध र आन्तरिक विभाजनबाट जोगाउने सबैभन्दा उत्तम तरिका हो भनेर तिनले सिकाए। पास्टरीय पत्रको उद्देश्य यही हो।

२. १ तिमोथी

तिमोथीका बुबा ग्रीक थिए, उनकी आमा यहूदी थिइन्, उनकी आमाको नाम युनिस थियो र उनकी हजुरआमा लोइस थिइन्। तिनी आफ्नी हजुरआमा लोइस र आमा युनिसको ईश्वरीय जीवनबाट निकै प्रभावित भए।

क) अभिलेखको मिति र स्थान

सामान्यतया पावललाई नेरोले शहीद बनाएको विश्वास गरिन्छ। धेरै विद्वानहरूले पावलको मृत्युको समयलाई नेरोको सतावटको चरम सीमासँग मिल्दोजुल्दो मान्छन्, लगभग ६४ ईस्वीमा (नेरोको मृत्यु ६८ ईस्वीमा भयो)। १ तिमोथी उनको मृत्यु हुनुभन्दा लगभग १-२ वर्ष अगाडि लेखिएको अनुमान गरिएको छ, जसले यसको रचना ६२ ईस्वीको आसपास राख्छ।

यद्यपि, युसेबियस भन्छन् कि पावलको मृत्यु ६७ मा भएको थियो, जसले १ तिमोथीको लेखनलाई ईस्वी ६५-६६ मा राख्छ। सामान्य शब्दहरूमा, सबैभन्दा सम्भावित सुझाव यो हो कि यो १९६० को दशकको मध्यतिर लेखिएको थियो। यो रोममा दुई वर्षको कैदपछि (ईस्वी ६१-६३) नेरोद्वारा पावललाई रिहा गरेपछि (ईस्वी ६५) लेखिएको मानिन्छ। अर्थात्, रोमको जेलबाट रिहा भएपछि उनले आफ्नो इच्छाअनुसार स्पेन वा म्यासेडोनियाको यात्रा गरे, १ तिमोथी र तीतस लेखे, र केही वर्ष पछि, उनलाई पुन: गिरफ्तार गरियो र रोम फिर्ता लगियो, जहाँ उनले कालकोठरीमा मृत्युको पर्खाइमा रहे। यो अन्तिम कैदको समयमा, उनले आफ्नो अन्तिम पत्रको रूपमा २ तिमोथी लेखेको विश्वास गरिन्छ।

ख) लेखन स्थान:

१ तिमोथी १:३ मा, पावलले उल्लेख गर्छन् कि उनी र तिमोथी एफिसस गएका थिए, तर पावल म्यासिडोनिया जाँदा तिमोथीलाई छोडिएको थियो। यस व्याख्याको आधारमा, यो विश्वास गरिन्छ कि १ तिमोथी पावल म्यासिडोनियामा हुँदा लेखिएको थियो।

ग) १ तिमोथीको उद्देश्य र विशेषताहरू:

१ तिमोथीको उद्देश्य तिमोथीलाई प्रोत्साहन गर्नुथियो, जो एफिससमा रहेको मण्डलीको पास्टर थिए, जुन मण्डली दस वर्षभन्दा बढी समयदेखि स्थापित भएको थियो। तिमोथ, केही हदसम्म डरपोक थिए। त्यसैले यस्तो महत्त्वपूर्ण मण्डलीको नेतृत्व गर्ने महत्त्वपूर्ण काम लिँदा उनलाई सहयोग र मार्गदर्शनको आवश्यकता थियो। पावलले आफ्नो अनुभव र उमेरका साथ, आफ्नो उत्तराधिकारी र चेला तिमोथीलाई एफिससमा रहेको ठूलो र ऐतिहासिक रूपमा महत्त्वपूर्ण मण्डलीले सामना गरिरहेका विभिन्न चुनौतीहरूलाई कसरी सम्बोधन गर्ने र समाधान गर्ने भनेर सिकाउन यो पत्र लेखे। सारांशमा भन्नुपर्दा, पावलले तिमोथीलाई प्रभावकारी रूपमा नेतृत्व गर्न आवश्यक बुद्धि र मार्गदर्शनले सुसज्जित गर्ने लक्ष्य राखेका थिए।

१ तिमोथीको विशिष्ट विशेषता यो हो कि यस पत्रले मण्डलीको सम्बन्धमा पास्टरीय सिद्धान्तहरू सिकाउँछ। सार्वजनिक आराधनामा प्रार्थनाको प्रकृति र उद्देश्य, एल्डरहरूको योग्यता, डिकनहरूको योग्यता, र आत्मिक विकासको आवश्यकता। यसले व्यावहारिक पास्टरीय कार्यको लागि आवश्यक पाठहरू प्रदान गर्दछ, जस्तै वृद्ध विधवाहरूलाई आर्थिक सहयोग, एल्डरहरूको नियुक्ति र अनुशासन, र भौतिक सम्पत्तिको व्यवस्थापन।

३. तीतस

तिमोथीको विपरीत, तीतस एक शुद्ध ग्रीकवादी थिए। पावलले तीतसलाई विश्वासमा "मेरो साँचो छोरा" भनेर उल्लेख गरेका छन्। पावलले तीतसलाई “मेरो साँचो छोरा” भनेका छन्। पावलले तिमोथी, तीतस र ओनेसिमसलाई "छोराहरू" भने, र तिनीहरूमध्ये, उनले तिमोथी र तीतसलाई "साँचो छोराहरू" भने। पहिलो रोमी जेलबाट रिहा भएपछि, पावल तीतससँग क्रेटमा बसे र त्यसपछि तीतसलाई छोडेर गए। यो यहूदी वंशावली र मिथकहरूको बारेमा निष्क्रिय अनुमानहरूको अन्त्य गर्न, र साँचो सिद्धान्तका साथ प्रोत्साहन दिन र प्रत्येक शहरमा एल्डरहरू नियुक्त गर्न थियो। (तीतस १:४, १:५, १:९)

अनि तिनले अर्तिमास वा तुखिकसलाई सेवकाई सुम्पिदिए, र निकोपोलिस गए, जहाँ पावल थिए। पावलका सहकर्मीहरूमध्ये तुखिकसपछि तीतस सबैभन्दा भरपर्दो व्यक्ति भएको देखिन्छ। (तीतस ३:१२)।

(क) लेखनको मिति र स्थान

पावलले आफ्नो दोस्रो पास्टरीय पत्र तीतसलाई कहाँ लेखे भनेर यकिन गर्न गाह्रो छ। म्यासेडोनिया, एफिसस, निकोपोलिस र कोरिन्थलगायत विभिन्न स्थानहरू सुझाइएका छन्। त्यसैले तीतसलाई लेखेको पत्र ईस्वी संवत् ६५ मा म्यासिडोनियामा लेखिएको थियो भन्ने विश्वास गरिन्छ।

(ख) तीतसको उद्देश्य र विशेषताहरू

तीतसको पुस्तक लेख्नुका तीन मुख्य उद्देश्यहरू छन्। पहिलो, उनले तीतसलाई तुरुन्तै पावल बसेको निकोपोलिसमा पठाए र उनलाई क्रेटको जिम्मा दिए (तीतस ३:१२)। दोस्रो, क्रेटवासीहरूलाई आत्मिक आवश्यकता नहोस् भनेर उनले हतारमा वकिल जेनास र प्रचारक अपोल्लससलाई आफ्नो अगाडि पठाए। तेस्रो, यो क्रेटको मण्डलीका विभिन्न पास्टरीय मुद्दाहरूलाई प्रोत्साहन र समाधान गर्नुथियो।

तीतसलाई लेखेको पत्रका विशेषताहरू १ तिमोथीसित धेरै समानताहरू छन्। यसमा एल्डरहरूको योग्यता (तीतस १:६-८) र मण्डलीभित्रका विभिन्न समूहहरूप्रति कायम राख्नुपर्ने मनोवृत्तिहरू समावेश छन् (तीतस २:१-१०)। यसबाहेक, तीतसलाई लेखेको पत्रले विश्वास र कामको भिन्नता देखाउनु वा पावल र याकूबलाई एक-अर्काको विरुद्धमा खडा गर्नु कत्तिको गलत हो भनेर देखाउँछ।

तीतसलाई लेखिएको पत्रमा ख्रीष्टिय विश्वासका प्रमुख सिद्धान्तहरूबारे बताइएको छ। यसमा छनौट, अनन्त जीवन, ख्रीष्टको मसीहत्व र ईश्वरीयता, ईश्वरीय प्रेरणा, परमेश्वरको अनुग्रह, मुक्तिको विश्वव्यापी प्रकृति, ख्रीष्टको दोस्रो आगमन, प्रतिस्थापनात्मक प्रायश्चित, पूर्ण भ्रष्टता, परमेश्वरको दया र प्रेम, पुनरुत्थान, पवित्र आत्माको व्यक्ति र कार्य, धार्मिकता र उत्तराधिकार समावेश छन्।

४. २ तिमोथी

२ तिमोथी पावलले आफू शहीद हुनुभन्दा ठीक अगाडि लेखेको पत्र हो, मानौं, जसमा उनका अन्तिम निर्देशनहरू समावेश छन्।

(क) अभिलेखकर्ता

इसाई धर्मका सबैभन्दा महान धर्मशास्त्री प्रेरित पावल थिए।

(ख) अभिलेखीकरणको मिति र स्थान

२ तिमोथी पावलको अन्तिम पत्र हो, जुन रोममा आफ्नो दोस्रो कैदको समयमा लेखिएको थियो। पावलले २ तिमोथी (१:८, १७; २:९) लेख्दा उनी रोमी जेलमा थिए भनी बताउँछन् र आफ्नो अन्त्य नजिकै छ भन्ने महसुस गर्छन् (४:६-८)। उनले आफ्नो जेल सजाय हुनुभन्दा केही समय अघि त्रोआस र मिलेटसको यात्रा गरेको पनि उल्लेख गर्छन्—प्रेरितको पुस्तकमा उल्लेख नगरिएका यात्राहरू। यसले संकेत गर्छ कि उनले यो पत्र ईस्वी ६६ को पतनमा, आफ्नो दोस्रो जेल सजायको समयमा (४:२१) लेखेका थिए।

पावलको दोस्रो कैदको सिद्धान्तअनुसार, उनलाई तानाशाह नीरोले अनपेक्षित रूपमा रिहा गरे र आफ्नो मिसनरी कार्य जारी राखे, सम्भवतः उनले चाहेको अनुसार स्पेनको यात्रा गरे (रोमी १५:२३)। त्यसपछि तिमोथी र तीतससँगै तिनले म्यासेडोनिया र एसिया माइनरका इलाकाहरू भ्रमण गरे। पावलले तिमोथीलाई एफिससमा (१ तिमोथी १:३) र तीतसलाई क्रेटमा (तीतस १:५) छोडेर विभिन्न स्थानहरूको यात्रा गर्दा पास्टरीय सेवकाईलाई निरन्तरता दिए।

यो विश्वास गरिन्छ कि यस समयमा पावलले १ तिमोथी र तीतसलाई लेखे र पठाए। निकोपोलिसमा बस्दा (तीतस ३:१२), सम्भवतः तिनलाई फेरि गिरफ्तार गरियो र रोम लगियो। भाडाको घरमा बस्दा तिनलाई केही स्वतन्त्रता थियो तर यस पटक तिनलाई एक गम्भीर अपराधीको रूपमा व्यवहार गरियो र रोमी कालकोठरीमा कैद गरियो। पावलले आफ्नो आसन्न मृत्युबारे थाह पाएर आफ्नो प्रिय चेलालाई हार्दिक प्रमाणको रूपमा यो अन्तिम पत्र लेखे।

पावलले २ तिमोथी लेख्दा, उनी कैदमा परेका थिए (२ तिमोथी १:८, १६) र उनलाई थाहा थियो कि उनको मृत्यु नजिकै छ। उनले त्रोआसमा छोडेको आफ्नो लुगा आफूकहाँ ल्याउन र इरास्तस कोरिन्थमा बसिरहेको र त्रोफिमस बिरामी र मिलेटसमा रहेको खबर बाँड्न अनुरोध गरे (२ तिमोथी ४:१३, २०)।

यसरी, १ तिमोथी पास्टरीय पत्र भए पनि, २ तिमोथी बढी व्यक्तिगत प्रकृतिको छ। २ तिमोथीमा, पावलले तिमोथीलाई भेट्न चाहने बारेमा आफ्नो व्यक्तिगत भावनाहरू व्यक्त गर्छन् (२ तिमोथी १:३-४), तिमोथीको पारिवारिक पृष्ठभूमि उल्लेख गर्छन् (२ तिमोथी १:५), र उनीहरूका साझा अनुभवहरूमा प्रतिबिम्बित गर्छन् (२ तिमोथी ३:११)। पत्र व्यक्तिगत सल्लाहहरूले भरिएको छ, जुन आज पनि हाम्रो लागि सान्दर्भिक छन्।

ग) २ तिमोथीको उद्देश्य र विशेषताहरू

२ तिमोथी लेख्नुको पावलको उद्देश्य तिमोथीलाई उनका आफ्नै अनुभव र अपेक्षाहरू बारे जानकारी दिनु र उनलाई प्रोत्साहन र निर्देशन दिनुथियो। यसका विशेषताहरूमा आदर्श ख्रीष्टियानहरूको धेरै रूपकहरू र वर्णनहरू समावेश छन्। उदाहरणका लागि, “छोरा/पुत्र” शब्द, जसले सन्तहरू बीचको निकटतालाई जनाउँछ, “बलियो” शब्द, जसले आत्मिक शक्तिलाई शारीरिक स्वास्थ्यसँग तुलना गर्छ, र शिक्षक, सिपाही, खेलाडी, किसान, आदि जस्ता अन्य शब्दहरूले आदर्श ख्रीष्टियानको बारेमा बोल्छन्।

(क) पास्टरीय पत्रको सन्देश = “एक्लेसियोलोजी”

पास्टरीय पत्रहरू (१ र २ तिमोथी र तीतस) संगठित मण्डली वरिपरि केन्द्रित छन्। अर्को शब्दमा, यसले मण्डलीमा हुने झूटा कुराहरूको बारेमा चेतावनी दिन्छ र हुर्केको मण्डली कसरी व्यवस्थित हुनुपर्छ भनेर सिकाउँछ।

त्यसोभए, मण्डली भनेको के हो? विश्वव्यापी मण्डलीले सबै विश्वासीहरूको सभालाई बुझाउँछ, र दोस्रो प्रकार स्थानीय मण्डली हो, जसले एक विशिष्ट क्षेत्रमा विश्वासीहरूको भेलालाई बुझाउँछ। पावलले मण्डलीमा दुइटा स्थायी कारिन्दाहरूको उल्लेख गरे: एउटा एल्डर (वा पास्टर) हो, र अर्को डिकन हो।

त्यसोभए, त्यस समयमा विधर्मको प्रकृति के थियो? पहिलो, तिनीहरू काल्पनिक कथाहरू र अन्तहीन वंशावलीहरूमा केन्द्रित थिए, जसले छोटकरीमा, लाभहीन छलफलहरू निम्त्यायो। दोस्रो, त्यस समयका झुटा शिक्षकहरूमा ज्ञानवादी विचारप्रति झुकाव थियो।

यसको जवाफमा ख्रीष्टियानहरूले कस्तो मनोवृत्ति अपनाउनुपर्छ? पावलले चारवटा उपदेश दिएका छन्। पहिलो, तिनीहरू विश्वासमा आधारित हुनुपर्छ; दोस्रो, तिनीहरू प्रेमको प्रेरणाद्धारा शासित हुनुपर्दछ; तेस्रो, तिनीहरूको हृदय शुद्ध र निष्कलंक हुनुपर्छ; र अन्तमा, तिनीहरूले राम्रो अन्तस्करण (विवेक) कायम राख्नुपर्छ।

पाठ ३ : पास्टरीय पत्रका पाँच विषयहरू

पास्टरीय पत्रहरू पावलले आफ्नो जीवनको अन्तिम वर्षहरूमा तिमोथी र तीतसलाई लेखेका पत्रहरू हुन्, जो उनको मिसनरी टोलीका हिस्सा थिए र खाँचोमा परेका मण्डलीहरूमा पठाइएका थिए। धेरै मण्डलीहरू स्थापना र हेरचाह गर्ने पास्टरको रूपमा पावल आफैंले यो लेख युवा पास्टरहरूसँग आफ्ना अनुभवहरू साझा गर्न र मण्डलीले सामना गरिरहेको वर्तमान वास्तविकतासँग कसरी व्यवहार गर्ने भनेर सिकाउन लेखेका थिए। पत्र १ र २ तिमोथी र तीतसलाई पास्टरीय पत्र भनिन्छ, किनभने तिनीहरूले पास्टरीय सेवकाईको बारेमा पावलको धर्मशास्त्रमा उत्तम अन्तर्दृष्टि प्रदान गर्छन्। यद्यपि तिनीहरू तीन फरक खण्डहरूमा लेखिएका छन्, जसमा समान अवधि र लेखनको उद्देश्यहरू छन्, तिनीहरूमा धेरै समान विषयवस्तुहरू छन्।

साधारण सामग्रीहरूलाई पाँच मुख्य श्रेणीहरूमा संक्षेपमा प्रस्तुत गरिनेछ: १) मण्डलीका अधिकारीहरूको योग्यता, २) विरोधीहरूसँग व्यवहार गर्ने, ३) सार्वजनिक आराधनाका लागि निर्देशनहरू, ४) पास्टरहरूको सेवकाई र आत्मिकता, र ५) साँचो विश्वासीहरूको धार्मिकता।

१) मण्डलीका अधिकारीहरूको योग्यता

पास्टरीय पत्रहरूको एउटा महत्त्वपूर्ण विषय भनेको मण्डलीको पद ग्रहण गर्नेहरूका लागि योग्यताहरू हुन्। प्रेरित पावलले आफ्ना पास्टरीय पत्रहरूमा सेवकहरूको योग्यतालाई किन जोड दिन्छन्? यो पास्टरीय पत्रहरू लेख्ने पृष्ठभूमिसँग सम्बन्धित मानिन्छ। पावलले पास्टरीय पत्रहरू लेख्नुको एउटा कारण यो थियो कि एफिसस र क्रेटका मण्डलीहरूका लागि झूटा शिक्षाले ठूलो खतरा निम्त्याएको थियो। हामी सजिलै सोच्न सक्छौं कि धर्मविरोधी झूटा सिद्धान्तहरूलाई परास्त गर्न महान धर्मशास्त्रीहरूको भूमिका महत्त्वपूर्ण छ। अवश्य पनि, सिद्धान्तले आफूलाई सुसज्जित गर्नु सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण छ। तर त्यति मात्र होइन। सुरुमा, पाखण्डले सधैं मण्डलीलाई भाइरस जस्तै नष्ट गर्न खोजिरहेको थियो। तर स्वस्थ मण्डलीले झूटो शिक्षाको भाइरसलाई जित्न सक्छ। अर्कोतर्फ, अस्वस्थ मण्डलीले पाखण्डको भाइरससँग लड्न सक्दैन र अनिवार्य रूपमा पतन हुनेछ।

त्यसो भए स्वस्थ मण्डली भनेको के हो? सबैभन्दा माथि, स्वस्थ मण्डली भनेको त्यस्तो मण्डली हो, जहाँ सेवकाईमा सेवा गर्नेहरू स्वस्थ हुन्छन्। जब पद धारण गर्नेहरूले पहिलो पटक ईश्वरीयताको उचित उदाहरण बसाल्छन्, तिनीहरूको प्रभाव मण्डलीको हरेक कुनामा फैलिन्छ, जसले मण्डलीको स्वास्थ्य कायम राख्न मद्दत गर्दछ। त्यसकारण, हामीले भूमिका लिने व्यक्तिलाई नियुक्त गर्दा होसियार हुनुपर्छ, अनि समस्याचाहिँ मापदण्डको हो। यहाँ हामी मण्डलीका अधिकारीहरू स्थापना गर्दा मण्डलीमा सांसारिक स्तरहरू लागू गर्ने जोखिम उठाउँछौं। सांसारिक मापदण्डमा उमेर, सम्पत्ति, शिक्षा, वर्तमान स्थिति, व्यक्तिगत सम्बन्ध र क्षमता समावेश छन्। विडम्बना, धेरै मण्डलीहरूले वास्तवमा यी सांसारिक मापदण्डहरूको आधारमा आफ्ना सेवकहरू नियुक्त गर्छन्। फलस्वरूप, हामी प्रायः मण्डलीहरूले आफ्नो स्वास्थ्य गुमाइरहेको र अब मण्डली भन्न लायक नभएका मण्डलीहरू बन्दै गएको देख्छौं।

हामी पास्टरीय पत्रहरूमार्फत डिकनहरू नियुक्त गर्ने सही मापदण्डको बारेमा मार्गदर्शन प्राप्त गर्न सक्छौं। जस्तो कि, १ तिमोथी ३:१-१३ ले निरीक्षक र डिकनहरूको लागि योग्यताको बारेमा बताउँछ, र तीतस १:५-९ ले एल्डर र निरीक्षकहरूको लागि योग्यताको बारेमा बताउँछ। यी मध्ये, एल्डर र निरीक्षकलाई लगभग एउटै पदको रूपमा बुझिन्छ। एल्डर यहूदी परम्पराबाट आएको नाम जस्तो देखिन्छ, जबकि बिशप ग्रीक परम्पराबाट आएको नाम जस्तो देखिन्छ, तर तिनीहरूको भूमिका धेरै फरक छैन। यी पदहरूबाट हामीले सिकेअनुसार पद ग्रहण गर्नेहरूका लागि बाइबलीय मापदण्डहरू के-के हुन्?

<u>सबैभन्दा पहिले, ऊ आफ्नो परिवारलाई राम्रोसँग व्यवस्थापन गर्ने व्यक्ति हुनुपर्छ:</u> सबै जिम्मेवारीहरूको लागि एउटा साझा आवश्यकता भनेको एक पुरुष एक पत्नीको पति हुनु हो। यस कथनले एक पत्नीत्वको सिद्धान्तको दृढतापूर्वक माग गर्दछ। सेवक एक पुरुष हुनुपर्छ, जो एक पत्नीप्रति विश्वासी हुनुपर्छ। यद्यपि, मलाई लाग्दैन कि यसले पुनर्विवाह गरेका मानिसहरूलाई बहिष्कृत गर्दछ। यसको अतिरिक्त, जिम्मेवार व्यक्ति त्यस्तो व्यक्ति हुनुपर्छ, जसले बालबच्चाहरूलाई राम्रोसँग हुर्काएको होस्। पावलले सेवकहरूबाट पारिवारिक जीवनको फल किन माग गर्छन्? किनभने घर र मण्डली बीच परस्पर सम्बन्ध छ।

प्रेरित पावलले मण्डलीलाई परमेश्वरको घर भनेर उल्लेख गरे र सन्तहरू बीचको सम्बन्ध पारिवारिक सम्बन्ध थियो भनेर देखाउन दाजुभाइ र दिदीबहिनी भन्ने शब्दहरू प्रयोग गरे। परिवारको शिरको रूपमा फल फलाउनेहरूले मात्र मण्डली समुदायमा फल फलाउन सक्छन्। यदि तपाईंको घरायसी जीवन अस्तव्यस्त छ भने, यो भन्न आवश्यक छ कि तपाईंले मण्डलीको अधिकारीको रूपमा राम्रोसँग सेवा गर्न सक्ने सम्भावना धेरै कम छ।

दोस्रो, आत्मसंयम गर्ने क्षमता भएको व्यक्ति आवश्यक छ: सामान्यतया समाजले आफ्ना अगुवाहरूबाट नैतिकताको माग पनि गर्छ । तथापि, पावलले मण्डलीका अगुवाहरूका लागि निर्धारण गरेका नैतिक स्तरहरू एकदमै कडा र उच्च स्तरका छन् । विभिन्न नैतिक गुणहरूमध्ये पावलले विशेष गरी आत्मसंयमलाई अगुवाको प्रमुख विशेषताको रूपमा जोड दिन्छन्। जो व्यक्ति अत्यधिक रक्सीको आनन्द उठाउँछ, वा तुरुन्तै रिसाउँछ र झगडालु हुन्छ, त्यो समस्याग्रस्त हुन्छ। त्यसोभए, पावलले आत्मसंयमलाई किन यत्तिको महत्त्व दिन्छन्? यसको कारण के हो भने, जब कुनै अगुवाले आवेगमा आएर गल्ती गर्छ, त्यसको परिणाम व्यक्तिलाई मात्र होइन, सिंगो समुदायलाई नै असर गर्छ र त्यसले ठूलो क्षति पुर्‍याउँछ। त्यसैले, पावलले विवेक र आत्मसंयमलाई प्राथमिकता दिन्छन्। छोटकरीमा भन्ने हो भने, अगुवा निन्दा र दोषरहित व्यक्ति हुनुपर्छ। एक अगुवाको कमजोरीले समुदायमा विभाजन निम्त्याउन सक्छ र पारस्परिक आलोचनाको लागि अवसरहरू सिर्जना गर्न सक्छ।

तेस्रो, अगुवा विश्वासयोग्य र भरपर्दो हुनुपर्छ: पास्टरीय पत्रहरूमा भएका पदहरूले अगुवा भनेको विवाहित र केही हदसम्म हुर्केका छोराछोरी भएको व्यक्ति हुनुपर्छ भनेर बुझाउँछ। यसले के देखाउँछ भने, अगुवा बन्न उमेर र अनुभव दुवैमा परिपक्वताको एक निश्चित स्तर आवश्यक छ। यसबाहेक, विश्वासमा नयाँ भएकाहरू नेतृत्वका लागि उपयुक्त हुँदैनन्। यी दुई अवस्थाले के देखाउँछ भने, समय बित्दै परीक्षण गरिएको व्यक्ति, विभिन्न पक्षमा परिपक्वता प्रदर्शन गरेको व्यक्ति नेतृत्वका लागि योग्य छ।

यसबाहेक, अगुवासित शुद्ध अन्तस्करण वा विवेक हुनुपर्छ र बेइमान लाभबाट प्रेरित हुनुहुँदैन। उमेर ढल्कँदै जाँदा धनसम्पत्ति र भौतिक लाभसम्बन्धी प्रलोभनको सिकार हुन सक्छन्। तथापि, बुढेसकालमा पनि अगुवाले यस्ता प्रलोभनहरूबाट आफूलाई मुक्त राख्न सक्नुपर्छ। यदि त्यसो भएन भने उनीहरूले सिंगो समुदायलाई भ्रष्टाचारमा धकेल्न सक्छन्। सारांशमा, यी शर्तहरू पूरा गर्ने व्यक्ति एक हो, जसलाई विश्वास गर्न सकिन्छ।

विचार गर्नुपर्ने अर्को बुँदा के हो भने मण्डलीमा सबै पदहरूको लागि आवश्यकताहरू उल्लेखनीय रूपमा फरक छैनन्। यद्यपि, यो उल्लेखनीय छ कि निरीक्षक (बिशप) को भूमिकामा सिकाउन सक्षम हुनुपर्ने आवश्यकता समावेश भए पनि, डिकनहरूको लागि योग्यताहरूमा यो उल्लेख गरिएको छैन। यसले संकेत गर्दछ कि निरीक्षक वा एल्डरहरूको भूमिका विशेष रूपमा वचन सिकाउनमा केन्द्रित थियो। सिकाउने क्षमता एल्डर वा ओहदाको पदहरूको लागि योग्य व्यक्तिहरूलाई दिइएको वरदान हो।

पहिले क्षमताहरूको सट्टा नैतिक गुणहरूमा जोड दिइन्थ्यो, यो स्पष्ट छ कि क्षमताहरूलाई बेवास्ता गर्न सकिँदैन। एक व्यक्तिले पद ग्रहण गरेपछि, उनीहरूले त्यो पदको लागि आवश्यक भूमिका पूरा गर्नुपर्छ। एक अयोग्य व्यक्ति, नैतिक रूपमा जतिसुकै इमान्दार भए पनि, सम्पूर्ण समुदायलाई हानि पुर्‍याउन सक्छ। त्यसकारण, भूमिकाको जिम्मेवारीहरू प्रभावकारी रूपमा पूरा गर्ने क्षमता पनि एक आवश्यक तत्व हो।

२) विरोधीहरूसँग व्यवहार गर्ने

माथि उल्लेख गरिएझैं, पावलले आफ्ना पास्टरीय पत्रहरू पठाएका मण्डलीहरूलाई तत्काल खतरा विरोधीहरूको थियो। पावलको मिसनरी टोलीले मण्डली स्थापना गरेपछि, तिनीहरूले त्यो मण्डलीलाई स्थानीय अगुवाको हातमा छोडेर अन्य क्षेत्रहरूमा मण्डलीहरू स्थापना गर्न अघि बढे। यद्यपि, पछि स्थापित मण्डलीमा गम्भीर समस्याहरू देखा पर्दा, मिसनरीहरूलाई फेरि पठाइयो। पावलले तिमोथी र तीतसलाई क्रमशः एफिसस र क्रेट पठाउनुको मुख्य कारण के थियो? यो ठ्याक्कै विरोधीहरूसँग राम्रोसँग व्यवहार गर्नुथियो। त्यसो भए त्यो समयमा मण्डलीलाई धम्की दिने कस्तो प्रकारको धर्मविरोधी विचार थियो त?

<u>पहिलो, यहूदी धर्मको वैधता र काल्पनिक कथा हो:</u> हामी १ तिमोथी १:३-११ र तीतस १:१०-१६ बाट देख्न सक्छौं, त्यस समयको मण्डलीको झूटो यहूदी धर्ममा जरा गाडेको थियो वा गहिरो प्रभावित थियो। यहूदी धर्म दुई मुख्य तरिकामा प्रभावित भएको देखिन्छ। पहिलो हो, वैधानिकता। यसले मुक्तिको शर्तको रूपमा विश्वासको अतिरिक्त व्यवस्थाको पालनमा जोड दिन्छ—त्यो खतना थियो। झूटा शिक्षकहरूले आफूलाई व्यवस्थाको शिक्षक भएको दाबी गरे।

यी झूटा शिक्षकहरूले पावलका शिक्षाहरूलाई विकृत पारेका हुन सक्छन्, जसले गर्दा तिनले धर्मशास्त्र र सुसमाचार राम्ररी नसिकाएको जस्तो देखिन्छ। तिनीहरूले पावलले बेवास्ता गरेको व्यवस्थाबारे थप शिक्षाहरू दिने दाबी गरेर विश्वासीहरूलाई धोका दिएका हुन सक्छन्। तथापि, यी व्यक्तिहरूले व्यवस्थाबारे सतही मात्र बुझेका थिए, र तिनीहरूले वास्तवमा यसको अर्थ बुझेका थिएनन्। यसको ठीक विपरीत, गमलिएलबाट शिक्षा पाएका र पावलको दृष्टिकोणबाट हेर्ने हो भने यी स्वघोषित शिक्षकहरू आफ्नो अज्ञानतामा पूर्णतया हास्यास्पद जस्तो देखिन्थे। यहूदी परम्पराको दोस्रो प्रभाव काल्पनिक कथाहरूको साथ अत्यधिक आकर्षण थियो।

यहूदी धर्म, विशेष गरी पुरानो र नयाँ नियमको बीचमा, एक धर्म थियो, जुन पुरानो नियममा आधारित थियो, तर यसको आफ्नै कल्पनाका कथाहरूले भरिएको थियो। यी कथाहरू विविध विवरणहरूबाट बनेका थिए जसले मानिसहरूको चासो बढाउन र उनीहरूको जिज्ञासा जगाउन सक्थ्यो। तथापि, मुक्तिको सार र परमेश्वरको प्रबन्धन योजना पत्ता लगाउन गाह्रो थियो । संक्षेपमा भन्ने हो भने, ती काल्पनिक कथाहरू थिए, जुन बाहिरबाट मात्र सुन्दर थिए, तर कुनै तत्व थिएन। झूटा शिक्षकहरूले यी झूटा कथाहरूद्वारा मानिसहरूलाई मोहित पारेको देखिन्छ। यदि हामीले यी मिथकहरूलाई केवल चासोको रूपमा लियौं भने यो कुनै समस्या हुनेछैन, तर यदि हामी यी मिथकहरूमा लिप्त भइरह्यौं भने, हामी अन्ततः विश्वासका महत्त्वपूर्ण कुराहरूलाई बेवास्ता गर्नेछौं र फल दिनेछैनौं।

<u>दोस्रो, संन्यासवाद (संयमवाद):</u> १ तिमोथी ४:१-५ मा हामी देख्छौं कि झूटा शिक्षकहरूले निश्चित प्रकारका खानाहरू खान नहुने शिक्षा दिएका थिए र विवाह नगर्नुपर्ने माग गरेका थिए। मानिसको सबैभन्दा आधारभूत चाहना भोक र लैंगिक इच्छा हो, तर यी झूटा शिक्षकहरूले एक प्रकारको संन्यासवाद (संयमवाद) सिकाएका थिए। यस्तो संन्यासवाद मूल रूपमा यहूदी परम्परासँग टाढा थियो। तर यो हेल्लेनिस्टिक परम्परामा परिचित थियो, जसले आत्मा र शरीरलाई एकदमै भेदभाववादी रूपमा हेर्थ्यो। यद्यपि यो विशेष रूपमा पावलको समयमा नभई पछि देखा पर्‍यो, ग्नोस्टिसिज्म (गुप्तज्ञान मत) यही हेल्लेनिस्टिक परम्परामा आधारित थियो।

त्यसैले, मण्डलीलाई धम्की दिने झुटो शक्ति यहूदी धर्मको बलियो प्रभावमा थियो, तर साथै यसले हेल्लेनिस्टिक भेदभाववाद परम्पराको केही अंशलाई पनि आत्मसात गरेको मिश्रित विचारधारा (सिन्क्रेटिज्म) थियो भन्ने देखिन्छ। यसको जरा जहाँबाट आएको भए पनि, संन्यासवाद (संयमवाद) अप्रत्याशित रूपमा मानिसहरूका लागि आकर्षक थियो। किनभने यस्तो संन्यासवादी नियमहरू पालन गर्ने मानिसहरूलाई केही विशेष व्यक्तिहरू, अरूभन्दा बढी भक्तिपूर्ण व्यक्तिहरूको रूपमा सजिलै मान्न सकिन्थ्यो। संन्यासवादका अनुयायीहरूलाई यसबाट विशेष गर्वको अनुभूति हुन्थ्यो, र वास्तवमा उनीहरूलाई वरपरका मानिसहरूले पनि असाधारण व्यक्तिहरूका रूपमा हेर्थे।

तर तिनीहरूको संन्यासवाद (संयमवाद) परमेश्वरको असल सृष्टिलाई पूर्ण रूपमा अस्वीकार गर्ने एकदमै गलत शिक्षा थियो। परमेश्वरले केवल आत्मालाई मात्र होइन, शरीर र भौतिक संसारलाई पनि असल रूपमा सृजना गर्नुभएको हो। चाहनाहरू आफैंमा गलत होइनन्, तर परमेश्वरको अधीनमा नरहेका तीव्र इच्छाहरूको असीमित खोज नै वास्तविक समस्या हो। तर झूटा शिक्षकहरूले संन्यासवादको माध्यमबाट बरु आफ्ना लुकेका इच्छाहरूलाई सन्तुष्ट पार्न खोज्ने द्वैध चरित्र देखाउँथे।

तेस्रो, लोभ र भोगविलासको खोज: १ तिमोथी ६:३-१० र २ तिमोथी ३:१-९ हेर्दा, झुटा शिक्षकहरू बाहिरबाट भक्तिपूर्ण देखिए पनि भित्रबाट अत्यन्तै लोभी र भोग-विलासमा लिप्त रहेको देख्न सकिन्छ। यो हालका झूटा मतका अगुवाहरू (गुरुहरू) को व्यवहारसँग पूर्ण रूपमा मेल खान्छ। झुटा शिक्षकहरू बाहिरबाट शान्त, निर्दोष भेडाझैं देखिन्छन्। तर उनीहरूको मुटुको गहिराइमा भेडाहरूलाई खाने ब्वाँसा जस्तै वास्तविक चरित्र लुकेको हुन्छ। उनीहरू वास्तवमा धन-दौलतकै लागि लालायित छन्।

सुरुवातमा तिनीहरू यस्तो चरित्रको छैनझैं देखिन्छन्, तर जब उनीहरूले कसैलाई पूर्ण रूपमा आफ्नो पक्षमा परेको ठान्छन्, तब आफ्नो वास्तविक रूप देखाउँदै धन-दौलत लुट्न थाल्छन्। उनीहरूले सक्दो शोषण गर्छन्, र जब लुट्न केही बाँकी रहँदैन, तब मात्र आफ्नो शिकारलाई छोड्छन्। यति मात्र नभएर, उनीहरू भोग-विलासको खोजी पनि गर्छन्, विशेष गरी लुकीछिपी अश्लील सुखहरूमा लिप्त हुन्छन्। झूटा शिक्षकहरू आफ्नो उच्च स्थानको दुरुपयोग गरेर वा धार्मिक आडमा लुकाइएको अनैतिक क्रियाकलापहरू मार्फत यी कुराहरू गुप्त रूपमा अभ्यास गर्छन्। तिनीहरूसँग बाहिरबाट भक्तिपूर्ण देखिने स्वरूप छ, तर भित्रको वास्तविक आत्मिक सामर्थ्य र पवित्रता भने शून्य छ। तिनीहरू कति सांसारिक र भ्रष्ट छन् भन्ने कुरा सजिलै बुझ्न सकिन्छ। तर झूटो कुरामा फसेका मानिसहरूको आँखा ढाकिएको हुन्छ, जसले गर्दा उनीहरूले यी झूटा शिक्षकहरूको वास्तविकता देख्न सक्दैनन्।

प्रेरित पावलले यस्तो झूटो शिक्षाको सामना गर्न १ तिमोथी १:१८-२० मा तिमोथीलाई "विश्वासको असल लडाइँ लड्न" आग्रह गरेका छन्। सेवकाई मूल रूपमा दुई मुख्य पक्षमा बाँडिन्छ। पहिलो, आफ्ना भेडाहरूलाई आत्मिक रूपमा खुवाउने र हेरचाह गर्ने कार्य हो। दोस्रो, बाहिरी खतराबाट भेडाहरूको रक्षा गर्ने जिम्मेवारी हो। पहिलो पक्षमा, एक पास्टर (गोठालो) ले मायालु आमाजस्तै कोमल हुनुपर्छ। तर दोस्रो पक्षमा, ऊ आँटिलो पिताजस्तै बलियो हुनुपर्छ, जो आफ्नो परिवारलाई कुनै पनि खतराबाट जोगाउन तयार हुन्छ। झूटो शिक्षालाई कहिल्यै वेवास्ता गरेर छोड्नुहुँदैन। यो जरा गाड्न दिनु भनेको पूरा गोठ वा खोरलाई जोखिममा पार्नु जस्तै हो।

किनभने तिनीहरू चतुर तरिकाले मानिसहरूलाई झुक्याएर नष्ट गर्ने शत्रुहरू हुन्। त्यसकारण, झूटा शिक्षकहरूको वास्तविकता प्रकट गर्नुपर्छ र तिनीहरूलाई मण्डली समुदायबाट अनुशासित गर्नुपर्छ। निस्सन्देह, यस प्रक्रियामा धेरै अपवाद, गलत बुझाइ, र सतावटको सामना गर्नुपर्ने हुन सक्छ। तर एक साँचो सेवकले यी सबै कठिनाइहरू सहन तयार हुनुपर्छ, किनभने उसको मुख्य जिम्मेवारी भनेको परमेश्वरले उसलाई सुम्पिएका भेडाहरूलाई झूटा शिक्षकहरूको धोका र विनाशबाट जोगाउनु हो।

३) सार्वजनिक आराधनाका लागि निर्देशनहरू

पावलको समयको मण्डलीमा दुई प्रकारका आराधना सभाहरू भएको देखिन्छ। पहिलो, घर-घरमा सञ्चालित हुने आराधना सभा। यी सभाहरू अझ घनिष्ठ र दैनिक जीवनसँग सम्बन्धित हुने गर्थे। परिवारजस्तै आत्मीय वातावरणमा स्वतन्त्र रूपमा आराधना गर्न सकिन्थ्यो। दोस्रो, सम्पूर्ण मण्डली समुदाय भेला हुने आराधना सभा। यो विशेष रूपमा कुनै क्षेत्रका सबै घरेलु-मण्डलीहरू एक ठाउँमा भेला भएर गरिने आराधना सेवा थियो। यस्तो सभामा धेरै मानिसहरू सहभागी हुने भएकाले विभिन्न आत्मिक वरदानहरू (अनुग्रहका वरदानहरू) अभिव्यक्त हुन सक्ने विशेषता थियो।

तर, घरेलु-मण्डलीका आराधनासँग तुलना गर्दा, सम्पूर्ण मण्डलीको आराधना सभा केही हदसम्म थप सार्वजनिक र औपचारिक स्वभावको हुन्छ। प्रेरित पावलले यस्तो सार्वजनिक आराधना सभामा व्यवस्था र शान्तिको महत्त्वलाई ध्यानमा राखेका थिए। यो चासो विशेष रूपमा १ कोरिन्थीको पुस्तकमा प्रस्ट रूपमा देखिन्छ। तर केवल १ कोरिन्थीको मात्र होइन, पावलका अन्य पास्टरीय पत्रहरूमा पनि सार्वजनिक आराधना सभामा के कस्ता निर्देशनहरू दिने भन्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ। यसको राम्रो उदाहरण १ तिमोथी २:१-१५ मा पाइन्छ।

पहिलो, सार्वजनिक आराधना सभामा प्रार्थना, विशेष गरी मध्यस्थ प्रार्थनाको आवश्यकता हो: पावलले सार्वजनिक आराधना सभामा, विशेष गरी शासकहरू र अधिकारकर्मीहरूको लागि मध्यस्थ प्रार्थना गर्न आग्रह गर्नुहुन्छ। यो कुरा केही हदसम्म गलत अर्थमा लिन सकिन्छ, जस्तो कि मण्डलीलाई सरकार र शक्तिशाली व्यक्तिहरूसँग सँगै उभिनुपर्छ भन्ने अर्थमा बुझ्न सकिन्छ।

तर प्राचीन मण्डलीको समयको परिप्रेक्ष्यमा हेर्ने हो भने, जहाँ मण्डलीलाई सरकार र शासकहरूबाट ठूलो उत्पीडन र दुःख भोग्नुपरेको थियो, यो व्याख्या कदापी सही हुँदैन। पावलले शासकहरूको लागि प्रार्थना गर्न भनेको उद्देश्य, मण्डलीको भलाइ र शान्तिपूर्ण जीवन सुनिश्चित गर्नुथियो, न कि सत्ता पक्षको पक्षमा उभिने कुरा। पावलको उद्देश्य सरकारसँग सुसंवाद कायम राख्न र संसारका मानिसहरूलाई ईश्वरको मार्गमा ल्याउने वातावरण सिर्जना गर्नुथियो, जसले मण्डलीको शान्तिपूर्ण अस्तित्व र समुदायलाई सुदृढ बनाउँथ्यो।

पावलको अधिकारकर्मीहरूको लागि प्रार्थना गर्न अनुरोध भनेको यो हो कि राजनीति र समाजमा स्थिरता हुनु आवश्यक छ, ताकि मसीहको प्रचार र विश्वास जीवनमा कुनै अवरोध नहोस्। यसको अर्थ कुनै पनि हालतमा वर्तमान शासकहरूको शासन समर्थन वा अनुमोदन गर्न प्रार्थना गर्नु भन्ने होइन। राजनीति र समाजको स्थिरता सुनिश्चित गर्न, शासकहरूले परमेश्वरको शासनको सिद्धान्तहरू—समानता, न्याय, प्रेम र कल्याणमा आधारित शासन गर्नु आवश्यक छ। जब हामी शासकहरूको लागि मध्यस्थ प्रार्थना गर्छौं, तब हामीलाई यी नै मूल सिद्धान्तहरूको आधारमा प्रार्थना गर्नुपर्छ, जसले शान्तिपूर्ण र समृद्ध समाजको निर्माण गर्नेछ।

दोस्रो, पुरुषहरूले विवाद नगरी प्रार्थनामा ध्यान केन्द्रित गर्नुपर्छ: पुरुषहरू स्वभावले महिलाहरूको तुलनामा आक्रामक र आक्रोशपूर्ण प्रवृत्तिहरू अधिक लिने प्रवृत्तिहरू राख्ने गर्दछन्। यसका कारण, सार्वजनिक आराधना सभामा साना कुरामा पनि क्रोधलाई नियन्त्रण गर्न नसक्दा विवादहरू उठ्न सक्छ। त्यो समयमा आराधना सभाहरू अहिलेको आराधना भन्दा केही खुला र स्वतन्त्र वातावरणमा आयोजना हुने गर्दथ्यो, जसको कारण यी किसिमका विवादहरू उत्पन्न हुन सक्थे। पावलले त्यसबेला पुरुषहरूको ध्यान प्रार्थनामा र सामूहिक आराधना सभामा केन्द्रित गर्नको लागि विवादबाट बच्न आग्रह गरेका छन्।

तर पुरुषहरूले क्रोध र विवाद गर्नेभन्दा प्रार्थनामा ध्यान दिनुपर्ने छ। विशेष रूपमा, पावलले हात उठाएर प्रार्थना गर्न आग्रह गर्नुहुन्छ। हात उठाएर प्रार्थना गर्ने अवस्था त्यतिबेला एक सामान्य प्रार्थना मुद्रा जस्तो देखिन्छ। जब विवाद हुन्छ, त्यस बेला पनि प्रायः हात उठाइन्छ। तर हात उठाउने उद्देश्य फरक हुन्छ—एकतर्फ त मसीहको मार्गमा प्रार्थना गर्नको लागि, अर्कोतर्फ विरोध र संघर्षका लागि। हात उठाएर प्रार्थना गर्ने पुरुष कत्ति आकर्षक र पवित्र देखिन्छ भने, पुरुषत्वको वास्तविक रूप भनेको झगडा गर्ने पुरुष होइन, बरु हात उठाएर प्रार्थना गर्ने पुरुष हो। प्रार्थना गर्ने पुरुषमा एक विशिष्ट आकर्षण र आन्तरिक शान्ति हुन्छ।

तेस्रो, महिलाहरूले सभ्य र अनुशासित रहनुपर्छ: जहाँ-जहाँ सुसमाचार फैलाइएको छ, त्यहाँ पुरुष र महिलाबीचको भेदभाव हटाइने स्पष्ट परिवर्तन देखिन्छ। हाम्रो देशको इतिहासमा पनि, जोसन कालमा पुरुषको प्रभुत्व र महिलाको अधीनतावादी सोचलाई तोडेर नयाँ युगको शुरुआत गर्ने मुख्य व्यक्तिहरू मिसनरीहरू थिए। तर, यस्तो पुरुष र महिलाबीचको भेदभाव हटाइएको अर्थ यो होइन कि महिलाहरूले सार्वजनिक आराधना सभामा अत्यधिक नेतृत्व लिन खोज्नुपर्छ। यदि महिलाहरूले यस्तो गर्न थाल्यौं भने, त्यसले पुरुष भक्तिहरूलाई भ्रममा पार्न र उनीहरूको विश्वासलाई कमजोर बनाउन सक्छ। पावलले महिलाहरूलाई विनम्र र सभ्य रहन र आराधना सभामा उचित स्थानमा रहन आग्रह गरेका हुन्, ताकि कुनै पनि प्रकारको अव्यवस्था र भ्रम सिर्जना नहोस्।

अथवा, पारम्परिक र रूढिवादी महिलाहरूका लागि पनि यो एक चुनौतीको रूपमा देखा पर्न सक्थ्यो। यदि विश्वास कमजोर भएका विश्वासीजनहरूले महिलाहरूलाई मण्डलीमा शिक्षा दिन वा निर्णय गर्ने प्रमुख भूमिकामा देखे भने, तिनीहरूले यसबाट गहिरो धक्का खाएर मण्डलीबाट टाढा हुन सक्छन्। त्यसकारण, प्रेरित पावलले सार्वजनिक आराधनाका सभा र सङ्गतिहरूमा महिलाहरूलाई शान्त र चुप रहन निर्देशन दिएका छन्। यो कुनै प्रकारको भेदभाव गर्नको लागि होइन, बरु पावलको निरन्तरको सिद्धान्तलाई प्रतिबिम्बित गर्दै, जसमा उनको उद्देश्य मानिसहरूलाई स्वतन्त्रता दिनु हो, तर एक-अर्काको सेवकको रूपमा व्यवहार गर्न आग्रह गर्नु हो।

यसका साथै, पावलले महिलाहरूलाई विनम्र र शिष्टतापूर्ण रूपमा पहिरन लगाएर सार्वजनिक आराधना सभामा आउनको लागि प्रोत्साहित गरेका छन्, ताकि आराधना सभामा बाह्य आभूषण र वस्त्रको शोभायात्रा नहोस् र ध्यान परमेश्वरमा केन्द्रित रहोस्।

सार्वजनिक आराधना सभामा सहभागी गर्ने विश्वासीहरूको आर्थिक स्तर विभिन्न प्रकारको हुन्छ। केही मानिसहरू धनी हुन्छन् भने धेरैजसो गरीब हुन्छन्। यदि कुनै धनी विश्वासी चमकदार र महँगो कपडामा सार्वजनिक आराधना सभामा आउँछन् भने के हुनेछ? गरीब विश्वासीहरूलाई असहजता र सन्देहको भावना उत्पन्न हुनेछ, जसले गर्दा उनीहरू नजिक जान असहज महसुस गर्नेछन्। यसरी सबै एकजुटता र पारिवारिक समुदायको भावना गुम्नेछ।

त्यसैले सार्वजनिक आराधना सभामा, विश्वासीहरूले सादा र सुहाउँदो वस्त्र लगाउन आवश्यक छ। यो कुरा पुरुष र महिला दुबैमा लागू हुन्छ, तर विशेष गरी महिलाहरूमा यो सन्देश थप महत्त्वपूर्ण छ। यसको कारण भनेको महिलाहरूको स्वभावमा बाह्य रूपले आफूलाई प्रस्तुत गर्न चाहने प्रवृत्ति पुरुषहरूको तुलनामा बढी हुन्छ। तर बाह्य रूपका आकर्षणभन्दा पनि अधिक सुन्दरता भनेको आन्तरिक सुन्दरता हो। साँचो सुन्दरता भनेको राम्रो आचरण, आदर्श व्यक्तित्व र निर्दोष विश्वास हो, जसले परमेश्वरको महिमा प्रदर्शन गर्दछ।

४) पास्टरहरूको सेवकाई र आत्मिकता

पास्टरीय पत्रहरू प्रेरित पावलले एक वरिष्ठ पास्टरको रूपमा कनिष्ठ पास्टरहरूलाई दिएका सल्लाह र शिक्षाहरू हुन्। त्यसैले, यी पत्रहरू मार्फत हामी पास्टरहरूको सेवकाइ र आत्मिकता सम्बन्धी गहिरो शिक्षाहरू प्राप्त गर्न सक्छौं। यी पत्रहरूमा पावलले पास्टरको पहिचानलाई ख्रीष्टको सेवक, ख्रीष्टको सिपाही, र ख्रीष्टको वचन शिक्षाउने शिक्षकको रूपमा परिभाषित गरेका छन्।

<u>पहिलो, ख्रीष्टको विश्वासयोग्य सेवक:</u> १ तिमोथी ४:१२-१६, २ तिमोथी १:३-१८, २ तिमोथी २:१४-२६ जस्ता पदहरू हेर्दा, प्रेरित पावलले आफ्ना आत्मिक पुत्र तिमोथीलाई ख्रीष्टको सेवक बन्न आग्रह गरेको देखिन्छ। यहाँ "सेवक" भन्नाले व्यवस्थापक व्यक्तिजस्तै अर्थ व्यक्त गर्दछ। यसको अर्थ, एक पास्टर ख्रीष्टबाट बोलाइएको र विशेष सेवाको निम्ति नियुक्त गरिएको व्यक्ति हो। त्यसो भए, एक पास्टरमा हुनुपर्ने आध्यात्मिक विशेषता के हुन्? त्यो भनेको दिइएको जिम्मेवारीमा विश्वासयोग्यता र निष्ठा हो।

सबैभन्दा खराब सेवक भनेको आलस्य सेवक हो। त्यसभन्दा पनि खराब सेवक भनेको भ्रष्ट सेवक हो। यही कुरा पास्टरीय सेवामा पनि लागु हुन्छ। एक पास्टर परिश्रमी हुनुपर्छ, पूर्ण समर्पणका साथ सेवा गर्नुपर्छ। अन्य कुरामा ध्यान नदिई आफ्नो सेवकाईमा केन्द्रित रहनुपर्छ। पास्टरले आफ्नो जिम्मेवारीप्रति गम्भीर जिम्मेवारी बोध राख्नुपर्छ। पास्टरीय पत्रहरूमा यस कुरालाई "जोगाइराख" वा "पालना गर" भन्ने शब्दद्वारा व्यक्त गरिएको छ। त्यसो भए, एक सेवकका लागि सबैभन्दा ठूलो प्रतिफल के हो? त्यो भनेको, आफ्नो मालिकबाट स्वीकृति र प्रशंसा प्राप्त गर्नु हो। त्यसैगरी, एक पास्टरले पनि प्रभु येशू ख्रीष्टबाट मान्यता प्राप्त गर्ने सेवक बन्नुपर्छ। यही कारणले प्रेरित पावलले विशेष रूपमा एक पास्टरलाई "शुद्ध भाँडा" बन्नुपर्ने कुरामा जोड दिएका छन्।

ठूलो भाँडा होस् वा सानो, फोहोर भाँडा प्रयोग गर्न सकिँदैन। यसको अर्थ, पास्टरको नैतिकतामा गम्भीर दोष हुनुहुँदैन। कसैसँग जति नै ठूलो क्षमता र सम्भावना भए तापनि, यदि उसमा नैतिक कमजोरी र त्रुटि छ भने, ऊ पास्टर हुन योग्य हुँदैन। किनकि अनैतिक पास्टरलाई प्रभुले प्रयोग गर्न सक्नुहुन्न।

<u>दोस्रो, ख्रीष्टको असल सिपाही:</u> प्रेरित पावलले १ तिमोथी ६:११-१६ र २ तिमोथी २:१-१३ मा सेवकलाई सिपाहीसँग तुलना गरेका छन्। सिपाहीको मुख्य विशेषता के हो भने उसँग आफ्नै व्यक्तिगत जीवन हुँदैन। अहिले पनि सिपाहीहरूलाई केही वर्षमा एक पटक निरन्तर सेवा स्थान परिवर्तन गर्नुपर्छ। यसकारण, स्वयं सिपाहीलाई कष्ट सहनुपर्छ, र अझ बढी, उसको परिवारले धेरै कठिनाइ भोग्नुपर्छ। तर, यो सिपाहीको जीवनशैलीको अनिवार्य भाग हो, जुन उसले स्वाभाविक रूपमा स्वीकार्नुपर्छ। त्यस्तै, ख्रीष्टको सेवकको रूपमा पास्टरले पनि यी कठिनाइहरू सहन र त्याग गर्न तयार हुनुपर्छ।

पास्टरको जीवनमा पनि कठिनाइहरूबाट बच्न सकिँदैन। त्यसकारण, यी कठिनाइहरूलाई शान्त भावनासाथ स्वीकार गर्ने र सहनबाहेक अर्को उपाय छैन। त्यसैले, पास्टरको आत्मिकतामा एक महत्त्वपूर्ण विशेषता भनेको धैर्य हो। यदि धैर्य नहुने हो भने, अन्त्यसम्म सेवकाईको मार्गमा जान सकिँदैन र सेवा गर्दा प्राप्त हुने महिमा पनि अनुभव गर्न सकिँदैन। सिपाहीले जस्तो, पास्टर पनि लड्ने व्यक्ति हो। सिपाहीले सधैं शत्रुहरूसँग लड्नुपर्छ। यसैगरी पास्टरले पनि विश्वासको राम्रो लडाइँ लड्नुपर्छ, जुन विभिन्न विरोधीहरूको बीचमा हुन्छ। यसमा पहिले उल्लेख गरिएको झूटा शिक्षाको शक्तिहरू पनि एक प्रमुख विरोधी हुन्।

तर, केवल झूटा शिक्षण मात्र लडाइँको विरोधी होइन। एक पास्टर भनेको मानिसहरूलाई प्रवचन दिन र तिनीहरूलाई सुसमाचारको अनुसरण गर्न प्रोत्साहित गर्ने जिम्मेवारी र भूमिकामा भएका व्यक्ति हो। त्यसकारण, एक पास्टरलाई अनिवार्य रूपमा मानिसहरूको भित्रको भ्रष्ट र पतित स्वभावसँग लड्नुपर्छ। मात्र यसरी नै उनीहरूले विश्वास र पवित्रताको वृद्धिमा पुऱ्याउन सक्नेछन्। तर, सबैभन्दा ठूलो विरोधी भनेको आफ्नै भित्रको भ्रष्ट स्वभाव हो। आफूसँग लड्न नसके, अरूसँग कसरी लड्न सकिन्छ? त्यसैले, पास्टरको आत्मिकता यस कुरामा निर्भर गर्दछ कि उनी आफूसँग कसरी लड्न र त्यसमा कसरी विजय प्राप्त गर्छ।

<u>**तेस्रो, ख्रीष्टको वचन सिकाउने शिक्षक:**</u> २ तिमोथी ३:१०-४:८ र तीतुस २ मा, प्रेरित पावलले तिमोथी र तीतसलाई वचन सिकाउने शिक्षकको भूमिकाको महत्त्वबारे जोड दिएका छन्। पास्टर भनेको सबैभन्दा पहिले वचनको सेवक हो। यो कार्यको लागि उनलाई विशेष वरदान र बोलावट प्राप्त भएको हो। त्यसैले, एक पास्टरले अन्य सबै कुरामा भन्दा वचनमा पोख्त हुनुपर्छ। मण्डलीलाई धम्की दिने झूटा शिक्षाको शक्तिहरूलाई पनि वचनको वाणले पराजित गर्न सकिन्छ। विश्वासजन्य पवित्रतामा पुग्नको लागि विश्वासीहरूलाई प्रशिक्षण दिने प्रमुख साधन पनि वचन नै हो।

त्यसकारण, यदि वचन सही तरिकाले प्रस्तुत नगरिएमा, विश्वासीहरू कहिल्यै पूर्णता हासिल गर्न सक्दैनन्। एक स्वस्थ मण्डली भनेको एक यस्तो मण्डली हो, जहाँ पास्टरले सुरक्षित र समृद्ध वचन प्रदान गर्दछ। त्यसैले, पास्टरले अन्य सबैभन्दा पहिले वचनको अध्ययनमा आफ्नो सम्पूर्ण ऊर्जा र समय समर्पण गर्नुपर्छ। उनलाई वचनमा गहिरो समर्पण र अध्ययन गर्न आवश्यक छ। पास्टरको आत्मिकताको केन्द्रीय कुरा भनेको वचनको आत्मिकता हो।

५. साँचो विश्वासको धार्मिकता

पास्टरीय पत्रहरूमा साझा गरिएको एक प्रमुख विषय भनेको विश्वासीहरूको साँचो पवित्रता हो। पास्टरको भूमिका भनेको विश्वासीहरूलाई साँचो पवित्रतामा पुऱ्याउने हो। “साँचो” भन्ने शब्द यहाँ त्यसैले राखिएको छ, किनकि गलत पवित्रता पनि अस्तित्वमा छ। पावलले यसलाई "पवित्रताको रूप मात्र भएको, तर शक्ति नभएको" पवित्रता भनेर व्याख्या गरेका छन्। झूटा शिक्षकहरू र उनीहरूका अनुयायीहरूको पवित्रता नै गलत पवित्रता हो। यसमा बाह्य रूपले पवित्रता मात्र देखिन्छ, तर वास्तविकत मा यो भित्र खाली र खोखो रहेको छ। पावलले १ तिमोथी १ मा साँचो पवित्रताको संकेतहरूको बारेमा कुरा गरेका छन्। यसको जवाफ भनेको प्रेरित पावलले आफ्ना अन्य पत्रहरूमा पनि निरन्तरता दिँदै आएको प्रेम हो। यसका साथै, यो विषयलाई येशूले स्वयं अँगालेका कुराहरूमा पनि जोड दिइएको छ। पवित्रता भनेको परमेश्वरको प्रेम र नजिकका मानिसहरूको प्रेम हो। प्रेम गर्न सक्ने क्षमता नै पवित्रताको शक्ति हो। तर जब यो प्रेम वास्तविक जीवनका परिस्थितिहरूसँग सम्बद्ध हुन्छ, यसले विभिन्न तरिकामा आफूलाई प्रकट गर्न सक्छ। एक उदाहरणको रूपमा, १ तिमोथी ६ मा पावलले भने जस्तै, परमेश्वरलाई प्रेम गर्ने कारणले भौतिक वस्तुहरूको लोभ त्याग गरेर सन्तुष्ट जीवन बिताउन सक्छ।

यसका अतिरिक्त, पास्टरीय पत्रहरूमा विशेष गरी जिम्मेवारीहरू र पास्टरले ध्यान दिनुपर्ने कर्तव्यहरूको बारेमा मण्डली गरिएको छ, जसमा साँचो पवित्रता विभिन्न भाषाहरूमा व्यक्त गरिएको छ, जस्तै—सकारात्मक कार्य, नैतिकता, संयम, र पवित्र मनोवृत्ति। त्यसो भए, यस प्रकारको साँचो पवित्रता कहाँबाट उत्पन्न हुन्छ? पवित्रता भनेको केवल बाह्य व्यवहार र कार्यमा मात्र निर्भर हुँदैन। यसले आफ्नो साँचो स्रोत परमेश्वरसँगको घनिष्ठ सम्बन्धबाट प्राप्त गर्नुपर्ने हुन्छ। परमेश्वरको प्रेममा जडित रहँदा मात्रै साँचो पवित्रता र आत्मिक परिवर्तन सम्भव हुन्छ।

पहिलो, साँचो पवित्रता भनेको सही शिक्षाबाट मार्गदर्शन प्राप्त गरेको जीवन हो: पवित्रता भनेको सही शिक्षाबाट उत्पन्न हुन्छ। झूटा शिक्षकहरूको शिक्षाले साँचो पवित्रता उत्पन्न गर्न सक्दैन, यो केवल पवित्रताको अनुकरण मात्र गर्न सक्छ। जब वचन सही तरिकाले उद्घोषित गरिन्छ, तब विश्वासीहरू त्यस वचनद्वारा पालन गरिन्छ। सही वचनको माध्यमबाट पालन गरिएका विश्वासीहरू आफ्नो आन्तरिक परिवर्तनको अनुभव गर्छन् र अन्ततः बृद्धि र परिपक्वतामा पुग्छन्, जसको परिणाम बाह्य रूपमा पनि देखिन्छ। यही हो पवित्रता।

सही शिक्षाको उद्घोषणा भनेको वचनको सेवकको जिम्मेवारी हो, जबकि सही वचनलाई विवेकपूर्ण रूपमा सुन्नु भनेको सबै विश्वासीहरूको जिम्मेवारी हो। मण्डलीमा झूटा शिक्षाहरूलाई प्रवेश नगर्न दिनको लागि केवल पास्टर मात्र होइन, विश्वासीहरू पनि सचेत रहन आवश्यक छ। सही वचनलाई सुनिनु मात्र महत्त्वपूर्ण होइन, त्यसलाई बारम्बार सुन्नु पनि महत्त्वपूर्ण छ। जस्तै कुनै पोषक तत्वयुक्त खाना भए प,नि यदि सधैं र नियमित रूपमा खाइँदैन भने बच्चा राम्रोसँग बढ्न सक्दैन। त्यस्तै, यदि विश्वासीहरूले वचनलाई नजिकबाट नसुन्ने हो भने, तिनीहरू पनि आत्मिक रूपले बृद्धि र परिपक्वता हासिल गर्न सक्दैनन्। अनि केवल सुनेर मात्र कुरा सकिँदैन। जसरी खाएको खानेकुरालाई पूर्णरूपले पचाउनुपर्छ, ताकि त्यसको पोषण शरीरमा फैलियोस्। त्यस्तै, विश्वासीहरूले साँचो पवित्रतामा पुग्नका लागि प्राप्त वचनको पालन र त्यसलाई आफ्नो जीवनमा लागू गर्न कठिन परिश्रम गर्नुपर्छ।

दोस्रो, साँचो पवित्रता भनेको अनुग्रहको अनुकूल जीवन हो: यो कुरा तीतस २ मा राम्रोसँग प्रस्तुत गरिएको छ। पवित्रता तर्फको प्रगति र उर्जा कहाँबाट आउँछ? यो अनुग्रहबाट आउँछ। संक्षेपमा भनौँ भने, जित्न सक्ने पवित्रता त्यत्तिनै मात्र हुन्छ, जुन अनुग्रहलाई चिन्छ र बुझ्छ। यदि अनुग्रहको ज्ञान छैन भने, साँचो पवित्रता सम्भव छैन। यहाँ यहूदी धर्मको प्रभावबाट आएका व्यवस्थावादीहरूको सीमा प्रकट हुन्छ। उनीहरूले भन्छन् कि उनीहरूले वचन सिकाउँछन्, तर तिनीहरूको शिक्षा परमेश्वरको अनुग्रहलाई पूर्ण रूपमा प्रकट गर्न सक्दैन।

मानवका कर्तव्य र धर्मको दावा गर्ने वचनमा शक्ति हुँदैन। परमेश्वरको अनुग्रह नै हामीलाई परिवर्तन गर्दछ। पवित्रता भनेको केबल मेरो तर्फबाट परमेश्वरतर्फ केही गर्न प्रयास गर्ने कुरा जस्तो लाग्न सक्छ, तर वास्तवमा यसको आधार पहिले परमेश्वरले मेरो लागि के गरेको छ भन्नेमा आधारित छ। अनुग्रह प्राप्त गर्ने व्यक्ति परमेश्वरलाई खुशी पार्ने जीवन जीउन चाहने प्रबल प्रेरणा प्राप्त गर्दछ। यो प्रेरणा नै विश्वासीहरूलाई साँचो पवित्रतामा मार्गदर्शन गर्दछ। अनुग्रहको आकार र गहिराईलाई बुझ्नु नै पवित्रताको आरम्भ र अन्त्य हो।

तेस्रो, साँचो पवित्रता भनेको पवित्र आत्माद्वारा नयाँ बनेको जीवन हो: यो कुरा तीतस ३ मा उल्लिखित छ। नयाँ करारको विशेषता भनेको पवित्र आत्माको बास हो। परमेश्वरको पवित्र आत्माले हामीलाई पुनर्जीवित गर्नुभएपछि र हामीलाई पुनर्जीवित पार्नुभएपछि हामीलाई छोड्नुहुन्न, तर उहाँ हामीमा वास गर्नुहुन्छ, हाम्रो लागि लामो सास फेर्नुहुन्छ र प्रार्थना गर्नुहुन्छ, उहाँको वचन बुझ्न र बुझ्नका लागि काम गर्नुहुन्छ, र हाम्रा विचारहरू र जीवनलाई निर्देशन र मार्गदर्शन गर्नुहुन्छ। पवित्र आत्माद्वारा डोऱ्याइएको जीवन ईश्वरीय जीवन हो। पवित्र आत्माले हाम्रा जीवनलाई निर्देशन दिनु भनेको पवित्र जीवन हो। यही जीवन नै साँचो पवित्रता हो।

पवित्र आत्माको फल ईश्वरीयता हो। जब हामी पवित्र आत्माले भरिन्छौं, हामी पवित्र आत्माको शक्तिले रूपान्तरित जीवन बिताउन सक्छौं। झूटो धार्मिकता वास्तवमा अभक्ति हो किनकि यो अझै पनि शरीरको हो, आत्माको होइन। आफ्नै प्रयासले ईश्वरीयता प्राप्त गर्न असम्भव छ। पवित्र आत्माको शक्तिद्वारा ईश्वरीयता प्राप्त गर्न सकिन्छ। यसबाहेक, पवित्र आत्माद्वारा गरिने ईश्वरीय भक्ति एक्लैले प्राप्त गर्ने कुरा होइन। पवित्र आत्माले प्रत्येक समुदायलाई विभिन्न वरदानहरू दिनुहुन्छ। यी वरदानहरू मार्फत, सन्तहरूले ईश्वरीय मार्गमा ठूलो र सानो सहयोग पाउँछन्। त्यसकारण, विश्वासीहरू पवित्र आत्माको उपस्थिति र वरदानहरू प्रकट हुने आराधना मार्फत साँचो धार्मिकता भएका सन्तहरूमा परिणत हुन्छन्।

हामीले अहिलेसम्म पास्टरीय पत्रहरूमा देखिने पाँच वटा साझा विषयहरूको अध्ययन गऱ्यौं। यद्यपि यी पत्रहरू करिब दुई हजार वर्ष पहिले साना एशियाका मण्डलीहरूमा सेवा गरिरहेका तिमोथी र तीतसलाई लेखिएका थिए, यो अचम्मको कुरा हो कि तिनीहरू आज हाम्रो वर्तमान परिस्थितिसँग ठ्याक्कै मेल खान्छन् र हाम्रो लागि अझै आवश्यक छन्। कोरियाली मण्डली पनि विभिन्न झूटा शिक्षाहरू, झूटा उपदेशहरू र गलत धर्मशास्त्रबाट प्रदूषित हुँदै आक्रमणको सामना गरिरहेको छ। तर, हामी केवल अरूलाई दोष दिएर वा आलोचना गरेर बस्न सक्दैनौं। बरु, मैले आफ्नै जीवनलाई निरन्तर अनुशासित गर्दै प्रभुको अगाडि स्वीकृत एक ख्रीष्टका सिपाही तथा उहाँका विश्वासयोग्य कामदारको रूपमा तयार हुन सकूँ भन्ने मेरो गहिरो अभिलाषा छ।